Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 210 (5043) ВЕРАСНЯ 20 ЧАЦВЕР 1934 г. год выдання XVII

ЗАЯВА МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ТУРЦЫІ ТЭФІК РУШЦЮ-БЕЯ

ЖЭНЕВА, 19 ВЕРАСНЯ. (БЕЛТА). МІНІСТР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ТУРЦЫІ ТЭФІК РУШЦЮ-БЕЙ ЗАЯВІЎ СПЕЦКОРУ ТАСС НАСТУПНАЕ:

«КАЛІ ІСНУЕ КРАІНА, ЯКАЯ БОЛЬШ ЗА ЎСІХ РАДУЕЦЦА ЎСТУПЛЕННЮ СССР У ЛІГУ НАЦЫЙ, ТО ТАКОЙ КРАІНАЙ МОЖА БЫЦЬ ТОЛЬКІ ТУРЦЫЯ.

ЗУСІМ ВІДАВОЧНА ВАЖНАСЦЬ ГЭТАГА НОВАГА ЗДАБЫТКУ ЛІГІ. УСЕАГУЛЬНЫ МІР МОЖА ТОЛЬКІ ВЫІГРАЦЬ АД ТАГО, ШТО СССР УВАХОДЗІЦЬ З ГЭТАГА ЧАСУ Ў ЛІК ЧЛЕНАЎ ЖЭНЕЎСКАЙ УСТАНОВЫ. З ДРУГОГА БОКУ, СССР УЖО ПРЫНЯЎ У ТОЙ-ЖА ЖЭНЕВЕ СУР'ЁЗНЫ ЎДЗЕЛ У РАБОТАХ КАНФЕРЭНЦЫІ ПА РАЗЗБРАЕННЮ І ПАН-ЕЎРАПЕЙСКАЙ КАМІСІІ. Я БУДУ ЦАЛКАМ ПРАЎ, КАЛІ СКАЖУ ВАМ, ШТО СОВЕЦКІ САЮЗ ЗРАБІЎ ВЯЛІЗАРНЫ ЎЗНОС У СПРАВУ ЎМАЦАВАННЯ ІДЭІ МІРУ, ЯКАЯ З'ЯЎЛЯЕЦЦА АСНОВАЙ УСЯГО БУДЫНКУ ЛІГІ І ІДЭАЛА, ДА ЯКОГА НАКІРАВАНЫ НАШЫ АГУЛЬНЫЯ НАМАГАННІ.

Я ВІТАЮ ТУТ ПАНА ЛІТВІНАВА, ВЫДАТНАГА ПРАДСТАЎНІКА ВЯЛІКАЙ КРАІНЫ, НАШАГА ЗАЎСЕДНАГА ВЕРНАГА І ЧЭСНАГА ДРУГА, З ЯКІМ Я МЕЎ ПРЫЕМНАСЦЬ ДОЎГА СУПРАЦОЎНІЧАЦЬ І З'ЯЎЛЕННЕ ЯКОГА Ў СЦЕНАХ ЛІГІ ПРАДСТАЎЛЯЕ САБОЙ ЯРКАЕ ПАЦВЯРДЖЭННЕ ЯГО ПАЛІТЫКІ МІРУ».

ПРАМОВА тав. ЛІТВІНАВА

НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 18-га верасня. (БЕЛТА). «Я вам шчыра ўдзячны, пан старшыня, за вельмі ветлівыя словы прывітання, якімі вы сустрэлі першае з'яўленне тут дэлегацыі Совецкага Саюза. Гэту ўдзячнасць я пашыраю і на ўсе тыя дэлегацыі, па запрашэнню і ў выніку галасавання якіх мы сюды з'явіліся. Я лічу таксама сваім прыемным абавязкам падзякаваць адзначыць ініцыятыву французскага ўрада, актыўна падтрыманую ўрадамі Велікабрытаніі і Італіі, і шчырыя намаганні, зробленыя для ажыццяўлення гэтай ініцыятывы французскай дэлегацыяй і асабіста паважаным міністрам замежных спраў французскай рэспублікі панам Барту і старшынёй совета доктарам Бенешам.

Пан старшыня, панове! Запрашальная тэлеграма на імя майго ўрада і галасаванні совета і асамблеі даказваюць, што ўсе дэлегацыі, за мізэрным выключэннем, вельмі добра сабе ўяўляюць тое значэнне, якое мае з'яўленне ў гэтай зале дэлегацыі совецкай дзяржавы, і добрыя вынікі, якія яно павінна мець. Значэнне гэта вызначаецца не толькі фармальным актам нашага ўступлення ў Лігу, але і той абстаноўкай, у якой гэта адбываецца і той эвалюцыяй узаемаадносін совецкага ўрада з Лігай нацый, якая адбылася перад нашым уступленнем. На гэтай эвалюцыі я хацеў-бы коратка спыніцца, калі нават і прыйдзецца мне зрабіць, хачу спадзявацца, апошні раз невялікую экскурсію ў галіну не зусім прыемнага мінулага, тым больш, што і ў другім месцы закраналі гэта мінулае.

Уступленне ў Лігу нацый на 15-м годзе яе існавання адной з буйнейшых дзяржаў свету патрабуе, несумненна, некаторага тлумачэння. Я буду гаварыць з той праматой, адкрытасцю і ў той-жа час шчырасцю, у якіх мне не адмовяць многія з вас, якія мяне ведаюць і якія, я перакананы, будуць толькі садзейнічаць нашаму ўзаемаразуменню і далейшаму супрацоўніцтву.

Мы прадстаўляем тут новую дзяржаву, новую не ў геаграфічным сэнсе, а ў сэнсе яе знадворнага аблічча, яе ўнутранай, палітычнай, сацыяльнай структуры і зместу, яе імкненняў і ідэалаў. З'яўленне на гістарычнай арэне ўсякай новай формы дзяржавы заўсёды сустракалася варожасцю з боку астатніх старых дзяржаўных фармацый. Няма нічога дзіўнага ў тым, што з'яўленне новай совецкай дзяржавы з радыкальна розным ад усяго да гэтага часу вядомага сацыяльна-палітычным рэжымам наткнулася асабліва на інтэнсіўную знешнюю варожасць, якую праявілі літаральна ўсе амаль дзяржавы свету. Гэта варожасць была не толькі тэарытычнай, ідэйнай, але знайшла выражэнне нават у ваенных дзеяннях, насіўшых характар звонку арганізаваных доўгіх спроб умяшання ва ўнутраныя справы новай дзяржавы з мэтай вярнуць яе на старыя рэйкі. У той-жа час, калі стваралася Ліга нацый для прыкламавання арганізацыі міру, народам нашага Саюза не дана яшчэ было карыстацца перавагамі міру. Яны вымушаны былі яшчэ доўга са зброяй у руках адстойваць свой унутраны пакой, сваё права на самавызначэнне, сваю знешнюю незалежнасць. Але нават са спыненнем найбольш крайніх форм умяшання ў справы нашай дзяржавы не спынілася варожасць акружаючага свету ў самых розных формах і ступенях.

Прадстаўляецца зусім зразумелым, што ўзаемаадносіны паміж совецкай дзяржавай і Лігай нацый не маглі быць іншымі, чым паміж ёю і дзяржавамі, што ўваходзілі ў Лігу. Больш таго, народы Совецкага Саюза, натуральна, апасаліся, што гэтыя дзяржавы, аб'яднаўшыся ў Лігу, нададуць сваёй варожасці да Совецкага Саюза калектыўныя формы, аб'яднаўшы сваю антысовецкую дзейнасць.

Наўрад ці можна адмаўляць, што ў той час і нават значна пазней знаходзіліся дзяржаўныя людзі, якія сапраўды мелі на ўвазе такія калектыўныя дзеянні, ці па крайняй меры марылі аб іх. Яны, з аднаго боку, недаацэньвалі супраціўляемасць унутраных сіл новай дзяржавы, а з другога боку — пераацэньвалі тую гармонію палітычных і эканамічных інтарэсаў астатніх дзяржаў, якія ў іх уяўленні павінна была ўвасабляць Ліга. Яны яшчэ прадаўжалі верыць, што апошняя сусветная вайна павінна немінуча быць апошняй вайной і што парадак, ёю ўстаноўлены, абсалютна непахісны, і нават адкідалі магчымасць спакус на яго гвалтоўнае змяненне. Яны марылі аб устанаўленні хоць-бы часовага міру, які зусім не пашыраўся-б, аднак, на новую совецкую дзяржаву.

Гісторыя апошняга дзесяцігоддзя, гісторыя самой Лігі нацый, ускладніўшыеся міжнародныя супярэчнасці, зацягнуўшыйся эканамічны крызіс і, нарэшце, гісторыя развіцця совецкай дзяржавы паказалі ўсю ўтапічнасць падобных тэндэнцый і мар, і мы шчаслівы сёння канстатаваць, што носьбітаў падобных утопій і прыхільнікаў ігнаравання і ізалявання Совецкага Саюза мы, на шчасце, не сустракаем сярод дзяржаўных людзей з шырокімі палітычнымі гарызонтамі, сярод прадстаўнікоў больш ці менш значных дзяржаў, якія вызначаюць міжнароднае жыццё, рэалістычна мысляць і разумеюць патрабаванні часу, а хіба што сярод правінцыяльных палітыкаў з абмежаваным кругазорам дробнага прыходу, якія няздольны падняцца вышэй сваіх дробных палітычных запасаў і вялікіх забабонаў і якія чэрпаюць свае веды краін і народаў з самых мутных крыніц. Мы можам толькі пашкадаваць такіх людзей і пажадаць ім хутчэйшага прасвятлення і звароту да больш надзейных крыніц інфармацыі.

Я карыстаюся выпадкам, каб выказаць цвёрдае перакананне, што тым часам Ліга нацый паклапоціцца аб тым, каб такія людзі не мелі дачынення да спраў, закранаючых інтарэсы Совецкай дзяржавы, калі будзе патрэбна аб'ектыўнае суджэнне і хоць-бы элементарнае разуменне сусветных падзей.

Я ўжо ўказваў, якімі былі адносіны Совецкага Саюза да Лігі нацый пры яе ўзнікненні і на першых стадыях яе развіцця і прычыны гэтых адносін. Я павінен да гэтага адкрыта дадаць, што Совецкі ўрад не мог-бы салідарызавацца з усімі рашэннямі Лігі таго часу і што калі-б мы ўдзельнічалі ў складанні статута Лігі, мы супроць некаторых яго пунктаў пярэчылі-б. У прыватнасці, мы пярэчылі-б супроць прадугледжанай артыкуламі 12 і 15 легалізацыі ў некаторых выпадках вайны, і таму мною адзначана ў пісьме ад 15 верасня наша запаведанне прапановай аб змяненні гэтых пунктаў статута. Мы далей пярэчылі-б супроць артыкула 22 аб сістэме мандатаў. Мы лічым таксама прабелам адсутнасць у артыкуле 23 абавязацельства раўнапраўя. Усё гэта, аднак, не мела настолькі істотнага значэння, каб утрымліваць Совецкі Саюз ад уваходжання ў Лігу, тым больш, што ўсякі новы член, які ўступае ў арганізацыю, можа быць маральна адказным толькі за тыя рашэнні, якія былі прыняты з яго ўдзелам і з яго згоды.

Далей, для растлумачэння нашых пазіцый я хачу адзначыць, што сама па сабе ідэя аб'яднання нацый нічога прынцыпова непрымальнага для Совецкай дзяржавы і яе ідэалогіі не прадстаўляе. Совецкі Саюз сам па сабе ёсць Ліга нацый у лепшым сэнсе гэтага слова. Ён яднае 185 народнасцей, сярод іх 13 колькасцю не менш 1 млн. кожная, і такія нацыі, напрыклад, як Расія і Украіна, якія налічваюць кожная дзесяткі мільёнаў людзей. Я бяру на сябе смеласць сцвярджаць, што ніколі нідзе народнасці не існавалі так мірна ў рамках адзінай дзяржавы, не развіваліся так свабодна ў культурных адносінах, не карысталіся такой свабодай нацыянальнай культуры наогул, мовы ў прыватнасці. Ні ў адной другой краіне не праследуецца і не выкараняецца так рашуча праяўленне расавых і нацыянальных забабонаў, як гэта мае месца ў Совецкім Саюзе. У сэнсе роўнасці праў у Саюзе няма ні нацыянальных большасцей, ні нацыянальных меншасцей. Ні адна народнасць ні ў тэорыі, ні на практыцы не мае меншых праў і меншых магчымасцей развіцця культурнага і эканамічнага, чым другая. Аджыло і стала зноў развівацца мноства народнасцей, якія здаваліся ўжо асуджанымі на поўную гібель. Бо справа ідзе аб тэрыторыі, дзе да ўзнікнення совецкага рэжыму ўсе народнасці, апрача панаваўшай рускай, гвалтоўна падаўляліся і прыгняталіся. Зараз перыядычны друк Совецкага Саюза выходзіць на 50 мовах. Нацыянальная палітыка Совецкай дзяржавы і яе вынікі знайшлі належную ацэнку з боку не толькі прыязна, але і варожа настроеных Совецкаму Саюзу людзей, якія наведвалі нашу дзяржаву і вывучалі на месцы нацыянальнае пытанне.

Зразумела, усе народнасці нашага Саюза аб'яднаны агульным палітычным і эканамічным рэжымам, агульным імкненнем да адзінага ідэала, у дасягненні якога яны паміж сабою спаборнічаюць. Але Совецкая дзяржава зусім не выключала магчымасці ў той або іншай форме супрацоўніцтва з дзяржавамі іншага рэжыму, іншай палітычнай і сацыяльнай структуры для дасягнення агульных мэт. Прадпасылкамі для гэтага яна лічыла: папершае, прадастаўленне кожнай дзяржаве магчымасці захавання свайго дзяржаўнага, калі можна так выразіцца, твару і ўсвоенай ім сацыяльна-эканамічнай сістэмы і інакш кажучы, узаемнае неўмяшанне ва ўнутраныя справы аб'яднаўшыхся дзяржаў, і па-другое, наяўнасць агульных мэт. Аб першай прадпасылцы, пад якой мы разумеем мірнае суіснаванне сацыяльна-палітычных сістэм на даным гістарычным адрэзку часу, мы не раз гаварылі на міжнародных канферэнцыях і мы за яго вялі барацьбу. Мы дабіліся яшчэ раней уключэння яго ў некаторыя пастановы і рэзалюцыі гэтых канферэнцый. Неабходна было, аднак, далейшае развіццё падзей, каб гэты прынцып прабіў сабе дарогу да больш шырокага прызнання. Канчатковым прызнаннем гэтага прынцыпа можна лічыць запрашэнне і прыняцце СССР у Лігу нацый. Мы ўваходзім у гэту Лігу сёння як прадстаўнікі новай сацыяльна-эканамічнай сістэмы дзяржавы, не адмаўляючыся ні ад якіх асаблівасцей гэтай дзяржавы і захоўваючы поўнасцю свой твар, як захоўваюць яго астатнія дзяржавы, тут прадстаўленыя.

Што датычыць агульных мэт, то ў многіх галінах яны былі ўжо і раней вызначаны. Грамадскія дзеячы, вучоныя, артысты Совецкай дзяржавы даўно ўжо благатворна супрацоўнічаюць з прадстаўнікамі другіх дзяржаў і індывідуальна, і ў арганізаваным парадку ва ўсіх галінах навукі, культуры, а таксама па вырашэнню праблем гуманітарнага характару.

Супрацоўніцтва Совецкага Саюза з другімі дзяржавамі ў рамках Лігі нацый аказвалася ўжо раней пажаданым і магчымым і ў эканамічнай галіне. Совецкія дэлегацыі ўдзельнічалі ў камітэце па вывучэнню пан-Еўропы, які займаўся пераважна эканамічнымі пытаннямі, на абодвух эканамічных канферэнцыях і іншых менш шырокіх канферэнцыях і нарадах. Тут да рэчы напомніць, што ва ўсіх гэтых нарадах совецкія дэлегацыі выступалі з прапановамі, меўшымі на мэце магчымае ўстраненне хаосу ў міжнародных эканамічных адносінах і выяўленне агульных усім дзяржавам інтарэсаў.

Не адмаўляўся совецкі ўрад і ад супрацоўніцтва палітычнага характару, калі ад гэтага супрацоўніцтва можна было чакаць змякчэння міжнародных супярэчнасцей і павелічэння гарантый безапаснасці і ўмацавання міру. Мне даволі напомніць аб актыўным удзеле совецкай дэлегацыі ў падрыхтоўчай камісіі канферэнцыі па раззбраенню і ў самой канферэнцыі, дзе дэлегацыя ад імя совецкага ўрада выказала гатоўнасць на любыя ступені раззбраення, выступаючы з далёка ідучымі ў бок забеспячэння міру прапановамі, некаторыя з якіх атрымалі шырокае міжнароднае прызнанне і нават прымяненне. Я пры гэтым не без гонару ўспамінаю совецкае вызначэнне агрэсіі, якое лягло цяпер у аснову мноства міжнародных актаў.

Патрэбна была, аднак, адна вялікая дамінуючая агульная мэта, якая паказала-б наглядна, з бясспрэчнай пераканальнасцю ўсім народам, у тым ліку і народам Совецкага Саюза, мэтазгоднасць і нават неабходнасць больш цеснага супрацоўніцтва Совецкага Саюза з Лігай нацый аж да ўваходжання Саюза ў Лігу. Выяўленню такой мэты асабліва дапамаглі падзеі апошніх двух-трох год.

30 дэлегацый асамблеі, якія складаюць большасць членаў Лігі і прадстаўляюць усе буйныя і колькі-небудзь значныя дзяржавы, у сваім звароце да совецкага ўрада заявілі, што місіяй Лігі з'яўляецца арганізацыя міру і што для поспеху гэтай місіі патрабуецца супрацоўніцтва Совецкага Саюза.

Яны ведалі, што дзяржава, да якой яны звярачаюцца, на працягу 17 год свайго існавання не шкадавала намаганняў для ўстанаўлення найлепшых добрасуседскіх адносін з усімі сваімі суседзямі, на моцных асновах для збліжэння з дзяржавамі, якія гэтага хацелі, і дзякуючы гэтаму стала магутным фактарам міжнароднага міру.

З свайго боку совецкі ўрад, сачыўшы ўважліва за ўсімі з'явамі міжнароднага жыцця, не мог не заўважыць узмоцненую актыўнасць у Лізе нацый дзяржаў, зацікаўленых у захаванні міру і барацьбе з агрэсіўнымі ваяўнічымі элементамі. Больш таго, ён заўважыў, што гэтыя агрэсіўныя элементы самі лічаць для сябе рамкі Лігі сцясняльнымі і стараюцца ад іх вызваліцца. Усё гэта не магло не аказаць уплыву на адносіны совецкага ўрада да Лігі нацый у яго пошуках далейшых шляхоў той арганізацыі міру, дзеля супрацоўніцтва з якой мы запрошаны ў Лігу.

Арганізацыя міру! Ці можна думаць аб больш шырокай, больш узвышанай і ў той-жа час больш канкрэтнай і неадкладнай задачы для супрацоўніцтва ўсіх народаў? Словы, якія ўжываюцца для палітычных лозунгаў, маюць сваю маладасць і старасць. Яны ад частага ўжывання без практычнага прымянення зношваюцца і пачынаюць траціць сваю дзейснасць. Іх трэба тады абнаўляць і напаўняць новым зместам. Словы «арганізацыя міру» павінны гучаць цяпер інакш і мець другі змест, чым 12-15 год таму назад. Вайна тады многім у Лізе нацый здавалася вельмі аддаленай тэарытычнай магчымасцю, з папярэджаннем якой можна не спяшацца. Зараз вайна павінна ўсім прадстаўляцца грознай небяспекай заўтрашняга дня. Зараз арганізацыі міру, для якой яшчэ зроблена вельмі мала, процістаіць вельмі актыўная арганізацыя вайны. Калі раней многія верылі, што дух вайны можа быць выгнан заклінаннямі, рэзалюцыямі, дэкларацыямі, то цяпер усе ведаюць, што носьбіты ідэі вайны, адкрытыя праваздаўцы перакройвання мячом палітычнай карты Еўропы і Азіі не спасуюць перад шапіровымі перашкодамі. Члены Лігі нацый ведаюць гэта па вопыту.

Перад намі цяпер стаіць задача — папярэдзіць вайну больш эфектыўнымі сродкамі. Да больш эфектыўных сродкаў нас штурхае таксама і безрэзультатнасць канферэнцыі па раззбраенню, на якую раней ускладалася столькі надзей. Пры гэтым мы павінны ўсвоіць сабе тую несумненную ісціну, што пры сучасным складаным пераплёце палітычных і эканамічных інтарэсаў ні адна больш-менш значная вайна не можа быць лакалізавана і што любая вайна пры любым зыходзе акажацца толькі пачаткам серыі другіх войн.

Мы павінны таксама сказаць сабе, што любая вайна рана ці позна прынясе няшчасце ўсім краінам, як тым, якія ўдзельнічаюць, так і тым, якія не ўдзельнічаюць у вайне. Не павінен быць забыт урок сусветнай вайны, вынікі якой адчуваюць да гэтага часу як ваяваўшыя, так і нейтральныя краіны. Збядненне ўсяго свету, зніжэнне жыццёвага ўзроўню ўсіх катэгорый працы і фізічнай і разумовай, беспрацоўе, пры якім ніхто не ўпэўнен у заўтрашнім дні, не кажучы ўжо аб заняпадзе культурных каштоўнасцей, аб звароце некаторых краін да ідэй сярэдневякоўя—вось вынікі сусветнай вайны, якія востра адчуваюцца яшчэ праз 16 год пасля яе сканчэння.

Мы павінны, нарэшце, канчаткова прызнаць тое палажэнне, што ніякая вайна з палітычнымі ці эканамічнымі мэтамі не можа аднавіць так званую гістарычную справядлівасць, а толькі стварыць замест адных несправядлівасцей другія, і можа быць, яшчэ больш рэзкія, і што кожны новы мірны трактат немінуча нясе ў сабе зарадкі новых войн. Далей, мы не павінны ўпускаць з-пад увагі новы рост узбраенняў, які адбываецца на нашых вачах, прычым асаблівыя апасенні выклікае не столькі іх колькасны, колькі якасны рост з яго каласальным павелічэннем патэнцыяла разбурэння. Даволі ўказаць на быстрае заваяванне паветранай вайной роўнапраўя з сухапутнай і морскай вайной.

Панове! Я не лічу данае маё выступленне падыходзячым для дэтальнага развіцця думак аб эфектыўных сродках папярэджання насоўваючыхся і адкрыта прапаведуемых войн. Адно для мяне ясна, —што мір і безапаснасць не могуць быць арганізаваны на хісткай глебе слоўных абяцанняў і дэкларацый. Дэкларацыя міралюбнасці, паўтораная хоць сто раз, не можа даць народам пачуцця безапаснасці ў асаблівасці там, дзе ёсць падставы чакаць агрэсіі, або дзе напярэдадні гаварылася і пісалася аб заваёўчай вайне, ва ўсіх напрамках да якой вядзецца ідэйная і матэрыяльная падрыхтоўка. Патрабуюцца больш істотныя гарантыі безапаснасці, чым дэкларацыі. Мы павінны ўстанавіць, як правіла, што любая дзяржава для забеспячэння, або ўмацавання сваёй безапаснасці ўправе патрабаваць ад блізкіх і далёкіх суседзяў гарантыі гэтай безапаснасці і што падобнае патрабаванне не павінна лічыцца выяўленнем недавер'я. Урады з чыстым сумленнем і сапраўды вольныя ад усякіх агрэсіўных помыслаў не могуць адмовіць у замене дэкларацый больш эфектыўнымі гарантыямі, якія пашыраюцца на іх-жа саміх і якія павінны даць і ім поўнае пачуццё безапаснасці.

Панове! Я далёка ад пераўвелічэння магчымасцей і сродкаў Лігі нацый па арганізацыі міру. Я, можа больш чым хто-небудзь з вас усведамляю абмежаванасць гэтых сродкаў. Я ведаю, што Ліга нацый не мае ў сваім распараджэнні сродкаў для поўнага знішчэння войн. Я ўпэўнен, аднак, і ў тым, што пры цвёрдай волі і дружным супрацоўніцтве ўсіх яе членаў вельмі многае можа быць зроблена і ў кожны даны момант для максімальнага змяншэння шансаў вайны. Але гэта з'яўляецца даволі ганаровай і благароднай задачай, ажыццяўленне якой прынясе незлічонае дабро чалавецтву. Над гэтай задачай совецкі ўрад не пераставаў працаваць на працягу ўсяго часу свайго існавання. З гэтага часу ён хоча аб'ядноўваць свае намаганні з намаганнямі другіх дзяржаў, прадстаўленых у Лізе. У гэтай прадстаячай нам з вамі агульнай рабоце, я ўпэўнен, будзе магутна адчувацца воля 160-мільённай дзяржавы да міру для сябе і другіх дзяржаў. Наглядаючы благатворныя рэзультаты гэтага прытоку свежых сіл у агульную справу забеспячэння міру, я ўпэўнен, мы з вамі заўсёды з вялікім задаваленнем будзем успамінаць цяперашнюю дату, якая зойме ганаровае месца ў аналах Лігі».

Тав. Літвінаў закончыў сваю прамову ў 19 гадзін 58 мін. Сканчэнне прамовы было сустрэта бурнымі апладысментамі дэлегатаў, журналістаў, гасцей. Калі тав. Літвінаў пакідаў трыбуну, з усіх бакоў да яго накіраваліся жадаючыя вітаць, віншаваць яго. Сярод іх—прадстаўнікі Францыі, Англіі, Італіі, Чэхаславакіі, Польшчы і раду іншых краін.

* * *

Па агульнаму ўражанню, з дня свайго заснавання і за ўвесь час свайго існавання Ліга ні разу не перажывала такога значнага моманту. Ужо некалькі дзён да гэтай падзеі ў жэнеўскіх колах і ў самой Жэневе нарастала напружаная цікавасць да надыходзячага ўступлення СССР у Лігу нацый, цікавасць, якая дасягнула свайго найвышэйшага пункту сёння к вечару, у момант з'яўлення совецкай дэлегацыі на чале з тав. Літвінавым у Жэневе. Як ля пад'езда гасцініцы, дзе спынілася совецкая дэлегацыя, так і ля ўваходу ў будынак, дзе адбываюцца пасяджэнні асамблеі, ужо за некалькі гадзін да з'яўлення совецкай дэлегацыі сталі скапляцца вялікія натоўпы з найвялікшаю нецярплівасцю чакаўшыя прыбыцця совецкіх дэлегатаў. Пры з'яўленні апошніх раздаваліся прывітальныя выгукі, апладысменты.

У кулуарах Лігі, у палітычных і журналісцкіх колах прамова зрабіла незабыўнае ўражанне, у прыватнасці ў сваіх прынцыповых установках, спакоем, упэўненасцю тону, цвёрда дэманстраванай воляй змагацца за арганізацыю ўсеагульнага міру.

УСТУПЛЕННЕ СССР У ЛІГУ НАЦЫЙ

ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА ЛІГІ 18 ВЕРАСНЯ 1934 г.

ЖЭНЕВА, 18 верасня. (БелТА). Сёння ў 18 гадзін 10 мінут па жэнеўскаму часу старшыня **Сандлер** адкрывае пасяджэнне асамблеі (пленума) і прапануе зацвердзіць адзіным пунктам парадку дня пытанне аб прыёме СССР у Лігу нацый і аб прадастаўленні яму пастаяннага месца ў совеце. Тут-жа ён прапануе неадкладна заслухаць даклад шостай камісіі.

Партугальскі дэлегат коратка заяўляе, што Партугалія будзе галасаваць супроць прыёму, але ўстрымаецца па пытанню аб пастаянным месцы. На гэтым дыскусія закрываецца. Асамблея прымае даклад і ў 18 гадзін 50 мінут пераходзіць да галасавання. Сандлер ставіць спачатку на галасаванне рэзалюцыю шостай камісіі аб прыёме СССР у Лігу. Усяго прымае ўдзел у галасаванні 49 дэлегатаў, устрымліваецца 7. Галасуюць супроць 3—Партугалія, Галандыя, Швейцарыя. За рэзалюцыю галасуюць 39. Згодна працэдуры Лігі сапраўды галасуючымі лічацца толькі падаўшыя голас за або супроць. За вылікам 7 устрымаўшыхся лік сапраўды галасуючых складае 42. Для таго, каб мець большасць двух трэцей, патрэбна было дваццаць дзевяць галасоў. На самой справе галасавала за прыняцце 39. Такім чынам, патрэбная большасць перавышана на 10 галасоў.

Роўна ў 19 гадзін па жэнеўскаму часу Сандлер агалашае рэзультаты галасавання і абвяшчае, што пачынаючы з гэтага моманта, Совецкі Саюз з'яўляецца поўнапраўным членам Лігі нацый і пастаянным членам Совета.

Следам за тым агалашаецца даклад мандатнай камісіі. Поўнамоцтвы совецкай дэлегацыі ў складзе тт народнага камісара па замежных справах **М. М. Літвінава,** паўпрэда ў Рыме **В. В. Пацёмкіна,** паўпрэда ў Фінляндыі **Б. Е. Штэйна** зацвярджаюцца.

У 19 гадзін 20 мінут старшыня Сандлер запрашае совецкую дэлегацыю заняць адведзеныя ёй месцы ў зале пасяджэння. Пад апладысменты на радзе дэлегацкіх лавак, сярод журналістаў і гасцей совецкая дэлегацыя на чале з т. Літвінавым з'яўляецца ў зале. Некаторыя дэлегаты накіроўваюцца к месцам совецкай дэлегацыі для таго, каб абмяняцца з ёю прывітаннямі і рукапацісканнямі. Сярод іх Тэфік Рушцю-бей, Тытулеску, Каземі і інш.

ПАСТАНОВА КАМІСІІ ПА СПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

Сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР пакінуць за АРШАНСКІМ раёнам. Папярэдзіць кіраўніцтва раёна аб недапушчальна-нізкай якасці здаваемага ільнаваланна, асабліва ільнатрасты.

Кандыдатамі на атрыманне сцяга пакінуць МЕНСКІ і СЛУЦКІ раёны, папярэдзіўшы кіраўніцтва гэтых раёнаў аб недапушчальным іх адставанні ў апрацоўцы і здачы ільнапрадукцыі. Асобна папярэдзіць кіраўніцтва Менскага раёна аб недапушчальна нізкіх тэмпах уздыма зябліва.

Зняць з ліку кандыдатаў на атрыманне чырвонага сцяга ХОЙНІЦКІ і ЧЫРВОНА-СЛАБОДСКІ раёны за недапушчальна нізкія тэмпы сілasавання, зябліва і няздачу ільнапрадукцыі.

Дадаткова занесці кандыдатам на атрыманне чырвонага сцяга БАРЫСАЎСКІ раён, папярэдзіўшы кіраўніцтва раёна аб неабходнасці ўзмацнення тэмпаў здачы ільнапрадукцыі.

Адзначыць, што і ў гэту пяцідзёнку ні адзін з раёнаў ільняной зоны не заваяваў сабе права на атрыманне сцяга ЦК і СНК.

Кандыдатамі на атрыманне сцяга па ільнаводчай зоне пакінуць СЕННЕНСКІ, ДРЫСЕНСКІ, ЛЁЗНЕНСКІ і БЕШАНКОВІЦКІ раёны, папярэдзіўшы кіраўніцтва гэтых раёнаў, асабліва Бешанковіцкага і Сенненскага, што калі тэмпы зябліва імі не будуць рашуча павышаны, яны будуць зняты з ліку кандыдатаў на атрыманне чырвонага сцяга. Дрысенскі, Лёзненскі і Бешанковіцкі раёны папярэдзіць аб неабходнасці ўзмацнення тэмпаў сілasавання і зябліва.

Сцяг палітсектара пакінуць за Рагачоўскай МТС, кандыдатамі на атрыманне сцяга залічыць Аршанскую і Цэрахоўскую МТС.

Камісія адзначае, што па якасці здачы ільнавалакна Дрысенскі раён займае першае месца ў рэспубліцы і што ўсе астатнія раёны павінны раўняцца па Дрысеншчыне. Адначасова камісія звяртае ўвагу кіраўніцтва Дрысенскага і Лёзненскага раёнаў на вельмі нізкую якасць здаваемай ільнатрасты.

Камісія адзначае, што ДУБРОВЕНСКІ, МСЦІСЛАЎСКІ, ЧАШНІЦКІ, ЛЕЛЬЧЫЦКІ, СТАРОБІНСКІ, ПЛЕШЧАНІЦКІ, СУРАЖСКІ, ШКЛОЎСКІ, ПУХАВІЦКІ, КАРМЯНСКІ, ЧЫРВОНАПОЛЬСКІ і БЫХАЎСКІ раёны не ліквідавалі свайго адставання па хлебаздачы і адстаюць таксама і па іншых асноўных сельска-гаспадарчых кампаніях. Камісія папярэджвае гэтыя раёны, што калі яны ў бліжэйшую пяцідзёнку не ліквідуюць свайго адставання, яны будуць занесены на чорную дошку.

МЕНСКІ РАЁН ВЫКАНАЎ ФІНПЛАН ТРЭЦЯГА КВАРТАЛА

ЦК КП(б)Б — тав. ГІКАЛО, СНК БССР—тав. ГАЛАДЗЕДУ, НКФ БССР—тав. ХАЦКЕВІЧУ, РЭДАКЦЫІ «ЗВЯЗДЫ».

Пад непасрэдным, штодзённым кіраўніцтвам гаркома КП(б)Б і прэзідыума горсовета, практычна ажыццяўляючы пастанову ЦК КП(б)Б аб правядзенні паходу за высокую якасць фінансавай работы, за першае месца на ўсесаюзным і ўсебеларускім конкурсах на лепшы совет па фінансавай рабоце, гор. Менск і раён план мабілізацыі сродкаў III квартала выканалі па абавязковых добраахвотных плацяжах датэрмінова—18 верасня—на 100,3 проц.

Разгортваем работу на атрыманне права подпісу рапарта тав. Молатаву аб высокаякасным і датэрміновым выкананні фінансавага плана ўсяго 1934 г.

Загадчык Менскага гарфа ЗАЛЕСКІ.

Загадчык горашчадкасы КОВАЛЬ.

ПРОФСАЮЗНУЮ РАБОТУ—НА УЗРОВЕНЬ ЗАДАЧ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

З даклада старшыні ЦСПСБ тав. КАВАЛЬЧУКА на V пленуме профсаюзаў БССР

РАШЭННЕ ЦК КП(б)Б—ПРАГРАМА РАБОТЫ ДЛЯ ПРОФСАЮЗАЎ

ЦК КП(б)Б у сваім рашэнні ўказаў, што профсаюзы БССР у рэзультаце барацьбы за ажыццяўленне задач, пастаўленых партыяй, правялі вялікую палітычную і практычную работу. Гэта ацэнка з'яўляецца безумоўна правільнай і папярэджаецца цэлым радам пакажальнікаў па радзе ўчасткаў нашай работы.

ЦК канстатаваў узросшы ўдзел профсаюзаў у барацьбе за промфінплан. Мы маем рост соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва. У яго вышэйшых формах — соцтэхэкзамен. Тут, у ажыццяўленні рашэнняў XVII з'езда нашай партыі і ўказанняў правадыра нашай партыі таварыша **Сталіна** аб аўладанні тэхнікай, мы зрабілі нямала. У гэтым годзе тэхнічнай вучобай у нас ахоплена на **19.000** чалавек больш, чым у мінулым годзе.

Многа зроблена па падцягванню зарплаты нізкааплачваемым групам рабочых і служачых.

Немалая работа праведзена з прыгараднымі гаспадаркамі па сяўбе, прапалцы, уборцы і асабліва па надзяленню рабочых індывідуальнымі агародамі. Сёлета **58.000** рабочых атрымалі індывідуальныя агароды. У выніку гэтай работы Совецкая Беларусь вышла на другое месца ў Саюзе па надзяленню рабочых індывідуальнымі агародамі.

У сувязі з перадачай профсаюзам функцый Наркампрацы і Галоўсоцстраха мы здолелі асвоіць усю складанасць гэтай работы, справіцца з тымі задачамі, якія на нас ускладзены. За гэты год праз дамы адпачынку, санаторыі і курорты прапушчана на 10 тыс. чалавек больш, чым у мінулым годзе.

Некаторае паляпшэнне ёсць і ў кіраўніцтве сталовымі, ЗРК і ОРС'амі.

Аднак, гэтыя дасягненні не павінны нас супакоіць. **Неабходна папярэдзіць усіх профсаюзных работнікаў, каб яны не думалі, што ў нас у профсаюзнай рабоце ўсё абстаіць добра і няма ніякіх недахопаў. Ёсць яшчэ шмат недахопаў**, і мы павінны зрабіць так, каб поўнасцю іх ліквідаваць.

КІРАВАЦЬ КАНКРЭТНА І АПЕРАТЫЎНА

ЦК у сваім рашэнні ўказаў на тое, што асноўным недахопам профсаюзаў БССР, работы ЦСПСБ і ЦП саюза ў прыватнасці з'яўляецца ўсё яшчэ недастатковая апаратыўнасць і неканкрэтнасць, нездавальняючая пастаноўка кантролю над работай усіх звенняў дзяржаўнага і совецкага апарата, асабліва гандлёва-спабжэнчых арганізацый.

Гэта сур'ёзны недахоп. Зусім правільна зрабіў ЦК, калі ён з усёй рашучасцю ўскрыў гэтыя недахопы і паставіў перад намі задачу хутчэйшай іх ліквідацыі.

У барацьбе за ўшчыльненне рабочага дня зроблена вельмі мала. Віна ў гэтым не толькі профсаюзаў, але і гаспадарнікаў. У практычнай рабоце нізавых звенняў і цэнтральных праўленняў гэта пытанне не займае таго месца, якое яно павінна займаць.

Лепшы ўдарнік па цвікоўцы абсацаў Мінскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча т. ПАЎЛЮК Н. М. Промфінплан сістэматычна перавыконвае.

У выніку атрымліваецца, што ў пачатку квартала нашы прадпрыемствы працуюць з халадком, няма поўнай нагрузкі. Калі справа падыходзіць к канцу квартала, пачынаецца штурмоўшчына, звыштэрміновыя работы, работа ў выходныя дні, каб нагнаць упушчанае і выканаць праграму прадпрыемства.

Ад такой работы мы павінны самым рашучым чынам адмовіцца. Трэба адвучыць нашых профсаюзных работнікаў і гаспадарнікаў ад такой работы, бо гэта ў канчатковым выніку вядзе да недапушчальнага парушэння працоўнага законадаўства. Факты, якія мы ўскрылі вясной, павінны нас многаму навучыць.

Праўда, асобных кіраўнікоў мы аддалі пад суд і гэтым прымусілі многіх падумаць аб тым, што так працаваць нельга. Аднак, трэба прама сказаць, факты парушэння працоўнага законадаўства маюць яшчэ месца і па сёнешні дзень.

Калі нашы работнікі не ўлічаць урокаў для сябе з рашэнняў па фабрыках **«КІМ» і імя Крупскай** у сувязі з парушэннем працоўнага законадаўства і «очковтирательством», то прыдзецца ўдарыць так, каб да гэтага пытання адносіліся больш сур'ёзна.

Наша задача заключаецца ў тым, каб дабіцца падняцця прадукцыйнасці працы, змагацца за выкарыстанне механізмаў, за правільнае ўнутрызаводскае планаванне, за правільную расстаноўку сіл, за поўнае выкарыстанне рабочага часу і ўшчыльненне рабочага дня.

БОЛЬШ УВАГІ ПЫТАННЯМ АХОВЫ ПРАЦЫ

Неабходна дабіцца поўнай ліквідацыі прагулаў, а яны ўсё яшчэ бываюць на нашых прадпрыемствах. Вырасла колькасць прагулаў па так званых уважлівых прычынах. Значыць, барацьба за працоўную дысцыпліну, барацьба з прагуламі астаецца і зараз важнейшай задачай.

Старшыні фабрычна-заводскіх камітэтаў абавязаны зразумець, што яны больш чым хто-небудзь адказваюць за парушэнне працоўнага законадаўства. Яны павінны зразумець, што нельга цягнуцца ў хвасце гаспадарнікаў, па гэтаму важнейшаму пытанню. Яны абавязаны рашуча змагацца з усімі парушэннямі і скажэннямі ў пытанні працоўнага законадаўства.

Вядучы барацьбу з парушэннем працоўнага законадаўства, з розцымі звыштэрміновымі работамі і т. д., мы абсалютна не адмаўляемся ад таго, што ў **асобных выпадках** будзем дазваляць звыштэрміновыя работы там, дзе гэта выклікаецца **неабходнасцю.**

Мы яшчэ вельмі дрэнна выкарыстоўваем сродкі, адпушчаныя на ахову працы. З асігнаваных **1.600** тыс. руб. у гэтым годзе на ахову працы, выкарыстана пакуль што толькі 42 проц. А па гэтаму пытанню ёсць спецыяльнае рашэнне **ЦСПСБ і ўрада Беларусі,** катэгарычна забараняючае наркаматам і прадпрыемствам выкарыстоўваць сродкі на ахову працы па працягу першага паўгоддзя менш чым на **60 проц.**

Я прывяду некаторыя факты. Акулярная фабрыка, якая поўнасцю асвоіла сродкі на ахову працы, давала зніжэнне агульнага захворвання ў першым паўгоддзі 1934 г. на 26,3 проц. і траўматызма — на 30,7 проц.; фабрыка «Пролетарская керамика», якая асвоіла па 53 проц., знізіла траўматызм на 9,8 проц. У гэты-ж час швэйная фабрыка імя Валадарскага, якая выкарыстала сродкі менш чым на 50 проц., дала павелічэнне траўматызма на 9,5 проц. у першым квартале і на 14 проц. у другім квартале. Віцебскі скурзавод з 10 тысяч руб. выкарыстаў толькі 500 руб. і там ёсць рост траўматызма.

Неабходна ў найкарацейшы тэрмін так паставіць справу, каб пытанне аховы працы заняло належнае месца ў рабоце профсаюзаў.

Да пытанняў вытворчай працы не ў меншай меры адносіцца падрыхтоўка да зімы. Што значыць падрыхтавацца да зімы? Гэта значыць правесці неабходны дробны рамонт як ашклепне, ацяпленне, прывядзенне ў парадак двара, дапаможных памяшканняў і т. д.

Падрыхтоўка прадпрыемстваў да зімы, правядзенне дробнага рамонту з'яўляецца нашай важнейшай задачай. Тут неабходна паказаць настойлівасць і напорыстасць, каб разам з гаспадарчымі арганізацыямі дабіцца поўнай падрыхтоўкі да зімы.

ВЫТВОРЧЫЯ НАРАДЫ ТРЭБА РЫХТАВАЦЬ

Наступнае пытанне—гэта вытворчыя нарады. Што мы тут маем? Вытворчыя нарады збіраюцца, як правіла, нерэгулярна. Рабочыя мала імі цікавяцца таму, што гэтыя вытворчыя нарады пушчаны на самацёк, а вы ведаеце, якую ролю павінны адыграць вытворчыя нарады ў рабоце нашых прадпрыемстваў.

На фабрыцы **«Бярэзіна» (Барысаў)** на працягу 1934 г. яшчэ не было ні адной вытворчай нарады.

Нам неабходна ажывіць работу вытворчых нарад, палепшыць кіраўніцтва імі з боку ФЗМК і, у першую чаргу, ЦП саюзаў.

Мы не вядзем барацьбы з аблікамі рабочых. Калі мы зрабілі сякую-такую работу ў галіне зарплаты, па барацьбе з ураўнілаўкай, то пытаннямі асабістага заработку рабочага, як ён атрымлівае зарплату, ці не аблічваюць яго і т. д., мы вельмі мала займаемся. Вось некалькі фактаў. На заводзе ланцугоў Галля ў маі 29 рабочых былі аблічаны на 64 дні.

На добрушскай фабрыцы рабочаму Дрынавец недаплацілі 50 руб. 79 кап., Панькову—55 руб. 07 кап., Грышчанка—6 руб. 11 кап.

Мы выявілі рад фактаў недапушчальных адносін да спраў аб абліках рабочых і ў пытаннях спагнання падаходнага падатку і культзбору.

Усё гэта сведчыць аб тым, што фабзаўмясцкомам, ЦП саюзаў, горпрофсоветам неабходна аддаць больш увагі пытанню зарплаты, канкрэтна і аператыўна займацца гэтай справай.

ПЕРШАЧАРГОВЫ АБАВЯЗАК ПРОФСАЮЗАЎ

Наступнае пытанне—гэта аб матэрыяльна-бытавым абслугоўванні рабочых. Рост вытворчай актыўнасці рабочых адбываецца на аснове беспераппыннага паляпшэння іх матэрыяльна-бытавых умоў. Гэта мы можам паказаць на прыкладзе Беларусі. Калі ў **1930 г.** ад прыгарадных гаспадарак мы атрымалі на снабжэнне рабочых **8.800** тон бульбы і гароднiны, то ў **1932 г.** мы атрымалі **37** тыс. тон, у **1933 г.—55** тыс. тон, а ў **1934** годзе мяркуем атрымаць **85** тыс. тон гароднiны і бульбы.

Апрача таго ў гэтым годзе мы маем дадатковую базу забеспячэння —індывідуальныя агароды рабочых. Я ўжо гаварыў аб тым, што мы надзялілі **58** сем'яў індывідуальнымі агародамі. Трэба сказаць, што паводле грубых падлікаў рабочыя павінны будуць атрымаць каля 70 тыс. тон бульбы і гароднiны з індывідуальных гародаў.

І ўсё-ж мы дрэнна выкарыстоўваем усе матэрыяльныя каштоўнасці, якія атрымліваем ад дзяржавы на паляпшэнне матэрыяльна-бытавых умоў рабочых. Праверка, якую мы правялі па пытанню абважвання і абмервання спажыўца, поўнасцю пацвердзіла слабасць работы профсаюзаў на гэтым участку.

Наша задача заключаецца іменна ў тым, каб накіраваць усю практычную работу груп масавага рабочага кантролю на тыя ўчасткі, дзе хаваюцца матэрыяльныя каштоўнасці для забеспячэння рабочых і ўсіх працоўных (ОРС'ы, ЗРК, склады), на жорсткую барацьбу з раскраданнямі, растратамі, абмерваннем і абважваннем спажыўца.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ РЫХТАВАЦЦА ДА ЗІМЫ

Больш месяца прайшло з таго часу, як ЦК КП(б)Б і ЦСПСБ далі ўказанне аб разгортванні падрыхтоўкі да зімы. Сюды ўваходзіць і пытанне рамонту кватэр рабочых, рамонт інтэрнатаў, баракаў, абутку, вопраткі для дарослых і школьнікаў, сюды ўваходзіць і пытанне забеспячэння рабочых і служачых гароднiнай, дровамі, пытанне падрыхтоўкі гароднехавалень, складаў, паграбоў, пытанне праверкі тары і т. д.

Паўтараю, прайшло больш месяца. Праведзеная намі праверка паказала, што падрыхтоўка да зімы ідзе нездавальняюча. У гэту работу не ўцягнуты шырокія масы рабочых і служачых, іх жонкі. Асабліва дрэнна ідзе падрыхтоўка па такіх гарадах, як **Гомель, Магілеў, Бабруйск, Жлобін** і па цэламу раду прадпрыемстваў, як **«Комунар»** (Менск), фабрыка імя **Крупскай, Гомсельмаш** і інш.

Праўда, сякая-такая работа ўсё-ж праведзена. Прадпрыемствы адрамантавалі **711** кватэр, жакты —**4.000** кватэр, адпушчана, прыкладна, **150 тыс.** руб. па дапамогу рабочым у рамонце іх кватэр. Але ўсё гэта недастаткова ў параўнанні з тымі велізарнымі патрэбамі, якія ёсць.

УЗМОЦНІМ ПРОЛЕТАРСКАЕ КІРАЎНІЦТВА ВЁСКАЙ

Наступнае пытанне—аб рабоце ў вёсцы. ЦК патрабаваў ад нас рашучага паляпшэння работы ў гэтай галіне. Трэба прама сказаць, што мы пытаннем пастаноўкі нашай работы ў вёсцы займаемся вельмі дрэнна. Гэта адносіцца і да ЦСПСБ, і да яго прэзідыума. Саюзы, якія непасрэдна вядуць работу ў вёсцы, вельмі мала ставяць гэта пытанне. Прыдзецца нам моцна падцягнуць і саюзы, і асобныя нізавыя звенні, каб рашучым чынам палепшыць нашу работу на вёсцы.

Мы неяк прывыклі працаваць на вёсцы кампанейскімі метадамі. Трэба будзе праверыць работу вытворчых саюзаў, як яны выконваюць рашэнні IV пленума ЦСПСБ, які спецыяльна прыняў пастанову па пытанню **шэфства,** а там была дана разгорнутая праграма, як трэба працаваць.

ЗА ПРОЛЕТАРСКІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІЗМ

Апошняе пытанне ў святле тых задач, якія выцякаюць з рашэнняў ЦК КП(б)Б,—гэта культурна-масавая і інтэрнацыянальная работа. ЦК у сваім рашэнні ўказаў нам на недастатковае разгортванне работы па культурнаму абслугоўванню рабочых і іх інтэрнацыянальнаму выхаванню. Гэта ўказанне ЦК з'яўляецца важнейшай дырэктывай, з якой нам неабходна зрабіць адпаведныя практычныя вывады.

Правяраючы выкананне рашэння III пленума ЦСПСБ мінулага года па пытанню інтэрнацыянальнага выхавання ў Гомелі, Віцебску, Бабруйску, Магілеве і Барысаве, мы знайшлі, што гэтыя рашэнні пленума нашы работнікі РПС, ЦП саюзаў і ФЗМК забылі і культурна-масавая, інтэрнацыянальная работа не разгорнута.

Невыпадкова, што ўсе загадчыкі клубаў і бібліятэкамі скардзяцца на тое, што ім ніхто не дапамагае ў рабоце. Клубная работа вельмі запушчана. У клубах многа халтуршчыны.

У нас наглядаюцца абураючыя адносіны да клубаў: каму толькі ўздумаецца, той забірае клуб, а нашы профсаюзнікі аддаюць. У Магілеве забралі клуб, а профсаюзнікі маўчаць. У клубах брудна. Не ўзята пад штодзённае кіраўніцтва гуртковая работа, разгортванне творчай ініцыятывы рабочых у гуртках.

Дрэнна разгорнута работа сярод нацменшасцей на радзе прадпрыемстваў і, у прыватнасці, на заводах **імя Варашылава і «Комунар».** Таму ЦК у сваім рашэнні зусім правільна зрабіў, калі з усёй сілай падкрэсліў слабасць нашай работы на гэтым участку. Мы павінны патрабаваць адказу ад кожнага саюза, ад кожнага ФЗМК за работу на гэтым складаным і адказным участку.

РЭАЛІЗУЕМ РАШЭННІ IV ПЛЕНУМА ВЦСПС

Рашэнне IV пленума ВЦСПС аб перабудове работы профсаюзаў мае аграмаднае палітычнае значэнне. Рашэнне, якое прыняў IV пленум ВЦСПС па разузбуйненню і перабудове работы профсаюзаў, праведзена спецыяльна па рашэнню ЦК ВКП(б) і ініцыятыве тав. Сталіна. Гэта рашэнне цалкам выцякае з росту ўсёй народнай гаспадаркі Саюза, з росту рабочага класа, з росту новай тэхнікі, патрабуючай ад профсаюзаў больш дыферэнцыяванага і канкрэтнага падыходу да кожнай галіны гаспадаркі, матэрыяльнага, бытавога, культурнага і палітычнага абслугоўвання патрэб і запатрабаванняў асобных прафесій і груп рабочых, асабліва пытанняў зарплаты.

Гэта рашэнне пленума ВЦСПС з'яўляецца буйным мерапрыемствам па рэалізацыі рашэнняў XVII з'езда партыі. Асноўны палітычны сэнс перабудовы профсаюзаў падпарадкаван агульнаму прынцыпу перабудовы ўсіх органаў пролетарскай дыктатуры, указанаму ў рашэннях XVII з'езда партыі па арганізацыйных пытаннях.

Увесь гэты палітычны сэнс заключаецца іменна ў тым, што перабудова азначае пераход ад агульнага да канкрэтнага кіраўніцтва, абгрунтаванага па веданні тэхнікі справы, жывой сувязі з шырокімі масамі вытворчасці, узмацненні асабістай адказнасці кіраўнікоў, ліквідацыі функцыяналкі і абязлічкі, паляпшэнні праверкі ў падборы новых кадраў.

За перыяд першай пяцігодкі мы гіганцкі выраслі. Вырас і рабочы клас. У нас былі саюзы, якія налічвалі звыш 1 млн. членаў. Зразумела, што такая колькасць членаў саюза і велізарная сетка нізавых арганізацый ускладняла работу.

У нас, у БССР саюз работнікаў каапераціі на 1 верасня 1932 г. налічваў **17.500** членаў саюза, а на 1 ліпеня **1934 г.** гэты саюз ужо мае **25 тыс.** членаў, г. зн. рост на **7.500** чалавек або на **43** проц. Гэты саюз налічвае **700** нізавых ячэек, **74** горрайкомы. Устае пытанне, ці можа саюз, пры такой колькасці членаў саюза, пры наяўнасці **600** нізавых ячэек, абслужыць, у той меры, якая неабходна, усіх членаў саюза? Зразумела, не. Ён за два гады не мог пабываць у сваіх нізавых ячэйках, каб праверыць, дапамагчы, навучыць людзей працаваць.

Лепшая ўдарніца швейнага цэха Мінскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча т. ВЕРАМЕЙ МАНЯ. Промфінплан сістэматычна перавыконвае, дае добрую якасць прадукцыі. Прэміявана.

Калі ўзяць другі саюз, як, напрыклад, саюз работнікаў асветы, дык там на 1 красавіка **1931 г.** членаў саюза было **24 тыс.,** а на 1 жніўня **1934** г. гэты саюз налічвае **35** тыс. членаў, г. зн. рост на **11** тыс. чалавек. Саюз мае **2.040** нізавых ячэек і **75** горрайкомаў. Зразумела, што ён не мог абслужыць такую вялікую арганізацыю.

Возьмем саюз жывёлагадоўчых соўгасаў. На 1 красавіка **1932 г.** ён налічваў **11** тыс. членаў саюза, а на 1 жніўня г. г. **22** тыс. членаў саюза. У гэтым саюзе **275** нізавых ячэек.

Перабудова профсаюзаў значна скарачае колькасць платнага профсаюзнага апарата і мае галоўнай сваёй мэтай набліжэнне да работы профсаюзаў шырокага добраахвотніцкага актыва, соцсумяшчальнікаў і пазаштатных інспектароў, якія ўключылі-б, на аснове добраахвотнасці, на аснове грамадскасці, шырокія слаі лепшых кадраў, лепшых растучых людзей з нізоў у нашу профсаюзную работу.

БОЛЬШ САМАСТОЙНАСЦІ

Перабудова работы профсаюзаў накіроўвае сваё астрыё супроць функцыяналкі. Па рашэнню ВЦСПС мы знішчаем аддзелы ў ЦСПСБ і ў адпаведных саюзах. Галоўным чынам усю дзейнасць трэба накіраваць на ўзмацненне інструктарскага апарату, які павінен пабудаваць сваю работу так, каб кожны інструктар меў поўную групу прадпрыемстваў і мог канкрэтна кіраваць і дапамагаць гэтым прадпрыемствам у рабоце.

Трэба, каб кожны ўдзельнік пленума,—гаворыць т. Кавальчук,— кожны профработнік не толькі сам вывучаў рашэнне ЦК КП(б)Б аб рабоце профсаюзаў і IV пленума ВЦСПС аб перабудове профсаюзных арганізацый, але прыклаў усе сілы да практычнай іх рэалізацыі.

У РАБОЦЕ ЦП САЮЗАЎ

Партыя і рабочы клас даверылі нам, кіруючым работнікам, вялікую справу—кіраўніцтва шырокімі масамі і справу клопатаў аб штодзённых патрэбах рабочых. І мы ў сваёй рабоце павінны аказаць партыі вялікую дапамогу ў выкананні тых грандыёзных задач, якія паставіў XVII з'езд ВКП(б) у плане другой пяцігодкі.

Я лічу, што пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, пад кіраўніцтвам ВКП(б) і нашага вялікага Сталіна мы з гонарам справімся з ускладзенымі на нас задачамі. **(Доўгія апладысменты).**

АБ ПРАКТЫЧНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАХ ПА РЭАЛІЗАЦЫІ РАШЭННЯ ЦК КП(б)Б АБ РАБОЦЕ ПРОФСАЮЗАЎ БССР

Пастанова V пленума Цэнтральнага Совета Профсаюзаў Беларусі па дакладу т. Кавальчука

Рашэнне ЦК КП(б)Б аб рабоце профсаюзаў БССР з'яўляецца важнейшым палітычным дакументам, на аснове якога профсаюзы БССР павінны забяспечыць рашучае і карэннае паляпшэнне ўсёй сваёй работы.

Гэта рашэнне ўскладае на ўсе профсаюзныя звенні і кожнага профработніка выключную адказнасць за яго практычную рэалізацыю.

Пленум ЦСПСБ адзначае, што профсаюзы БССР, пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, у рэзультаце барацьбы за ажыццяўленне задач, пастаўленых партыяй, правялі вялікую палітычную і практычную работу. Гэта знаходзіць сваё адлюстраванне ва ўзросшым удзеле профсаюзаў у барацьбе за павышэнне працоўнай дысцыпліны, росце соцспаборніцтва і ўдарніцтва і яго вышэйшай формы —соцтэхэкзамена (тэхвучобай ахоплена на 19.000 чалавек больш, чым у мінулым годзе). Арганізавана работа па выкананню рашэння ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб падцягванні зарплаты нізка-аплачваемым групам рабочых і служачых. Расце лік членаў профсаюзаў (за апошні год профсаюзы выраслі на 45.000 чалавек). Расце харчовая база рабочага класа —прыгарадныя гаспадаркі. 58.000 чалавек рабочых надзелены індывідуальнымі гародамі. Значна палепшана абслугоўванне рабочых дамамі адпачынку, санаторыямі і курортамі, павялічана колькасць пропуску рабочых і служачых праз дамы адпачынку, санаторыі і курорты на 10.000 чал., а таксама ўзмоцнена ўвага профсаюзаў да пытанняў паляпшэння работы магазінаў, ларкоў, сталовых, буфетаў, ЗРК, ОРС'аў.

Пленум ЦСПСБ прызнае зусім правільным указанне бюро ЦК КП(б)Б на тое, што ў рабоце профсаюзаў маецца рад істотных недахопаў.

«а) Усё яшчэ недастатковая апаратыўнасць і канкрэтнасць у рабоце ЦСПСБ, ЦП саюзаў, горрайпрофсоветаў; нездавальняючая пастаноўка работы профсаюзаў па арганізацыі сістэматычнага масавага кантролю над работай усіх звенняў дзяржаўнага, совецкага апарата і асабліва гандлёва-снабжэнчых арганізацый;

б) слабы разварот работы з боку профсаюзаў па падрыхтоўцы да зімы (рамонт рабочых кватэр, інтэрнатаў, снабжэнне рабочых і служачых дровамі, рамонт абутку і адзежы, падрыхтоўка гародне-хавальняў, складаў і т. д.);

в) недастатковая барацьба профсаюзаў за ўшчыльненне рабочага дня, з перавыдаткаваннем фондаў зарплаты, аблічваннем рабочых, слабы кантроль за выкарыстаннем сродкаў па ахове працы і тэхніцы безапаснасці, за рэалізацыю рабочых прапаноў, а таксама недастатковая работа профсаюзаў у пытаннях інтэрнацыянальнага выхавання і беларусізацыі» (з рашэння ЦК КП(б)Б);

Пленум ЦСПСБ патрабуе ад усіх профарганізацый, ЦП саюзаў, фабзаўмясцкомаў, горпрофсоветаў і раённых упаўнаважаных ЦСПСБ рашучай ліквідацыі ўказаных недахопаў і ставіць у цэнтры ўвагі іх работы наступныя практычныя задачы:

1. Разгортванне раду канкрэтных мерапрыемстваў, забяспечваючых сапраўдны сістэматычны, штодзённы арганізаваны масавы кантроль рабочых над работай каапэратыўных, гандлёва-снабжэнчых арганізацый у адпаведнасці з рашэннямі II пленума Камісіі Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б), пастановы ЦК ВКП(б) аб мерах барацьбы з абважваннем і абмерваннем і рашэннем прэзідыума ВЦСПС па гэтаму пытанню.

Пленум ЦСПСБ папярэджвае ўсе профсаюзныя арганізацыі, што работа па масаваму рабочаму кантролю будзе расцэньвацца не па колькасці рэзалюцый і праведзеных нарад, а па канкрэтных рэзультатах работы кожнага магазіна, ларка, сталовай, буфета, ОРС'а і ЗРК, па разгортванню справы ўцягнення рабочых у кіраўніцтва дзяржаўна-гаспадарчым апаратам (шэфства, соцсумяшчальніцтва, добраахвотны актыў у рабоце профсаюзаў).

2. Пленум абавязвае ўсе профсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі паставіць перад сабой, як галоўную задачу, неадкладнае разгортванне шырокай работы па падрыхтоўцы да зімы,—рамонт рабочых кватэр, інтэрнатаў, баракаў, рамонт абутку і адзежы, як дарослых рабочых, так і дзяцей школьнікаў, снабжэнне рабочых і служачых гароднiнай, бульбай, дровамі, падрыхтоўку гароднехавальняў і квашных пунктаў, забеспячэнне выканання плана закваскі капусты і засолкі гуркоў з тым, каб да XVII гадавіны Окцябрскай рэволюцыі прыйсці ў поўнай гатоўнасці да зімы.

3. Пленум патрабуе ад прэзідыума ЦСПСБ бязлітасна выганяць з практыкі работы профсаюзаў безадказнасць, бескантрольнасць, папяровабюракратычныя метады кіраўніцтва, знімаючы з работы асоб, не жадаючых працаваць па-новаму і зразумець, што асновай работы профсаюзаў з'яўляецца хуткае рэагаванне на ўзросшыя запатрабаванні рабочых і ўважлівыя адносіны да іх патрэб і скаргаў.

4. Пленум прапануе ЦП саюзаў і ФЗМК карэнным чынам палепшыць пастаноўку ўсёй вытворча-масавай работы на прадпрыемствах шляхам шырокага прыцягнення рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў у вытворчыя і тэхнічныя нарады, соцспаборніцтва і ўдарніцтва, забяспечваючы рэалізацыю рабочых прапаноў, разгортваючы тэхнічную вучобу, здачу соцтэхэкзаменаў, вядучы рашучую барацьбу з фактамі парушэння працоўнага законадаўства, перавыдаткаваннем фондаў зарплаты і аблічваннем рабочых. Асаблівая ўвага павінна быць звернута на падрыхтоўку і правядзенне рабочых сходаў (пастаноўка справаздачнасці перад рабочымі кіраўнікоў ЗРК, ОРС'аў, сталовых, ясляў, магазінаў і інш.).

5. Пленум звярачае асаблівую ўвагу ЦП саюзаў, ГРПС і ФЗМК на рашучае паляпшэнне справы інтэрнацыянальнага выхавання і культурнага абслугоўвання рабочых і служачых, асабліва па лініі сельска-гаспадарчага пролетарыята і сезоннікаў (лесасплаву, торфу, керамікі).

ФЗМК і ЦП саюзаў дыферэнцыявана праводзіць культмасавую палітвыхаваўчую работу сярод рабочых, як сярод старых, так і асабліва сярод новых, па абслугоўванню іх на вытворчасці і па выхаванню ў гуртках, клубах, чырвоных кутках, бібліятэках, на кватэрах і т. д., шырока распаўсюджваючы апраўдаўшую сябе практыку прапрацоўкі рашэнняў XVII партз'езда, дырэктыў партыі і ўрада па кватэрах рабочых, а таксама арганізаваць культурны адпачынак у выходныя дні шляхам калектыўнага наведвання кіно, тэатраў, экскурсій у музеі і т. д.

Даручыць прэзідыуму ЦСПСБ у месячны тэрмін праверыць выкананне саюзамі дырэктыў III пленума ЦСПСБ па нацыянальнаму пытанню і прыняць рад мер па паляпшэнню пастаноўкі інтэрнацыянальнага выхавання і большага ўкаранення беларусізацыі ў работу профсаюзаў.

6. Пленум патрабуе ад саюзаў, працуючых на вёсцы (МТС, зямельных органаў, свінаводчых, жывёлагадоўчых соўгасаў, зернавых і гародніх соўгасаў, работнікаў сярэдніх і пачатковых школ, медсанпрацы і інш.), рашучага паляпшэння работы ў соўгасах і калгасах, лепшага абслугоўвання членаў профсаюзаў, пастаноўкі зарплаты, арганізацыі снабжэння, рацыяналізацыі вытворчасці ў соўгасах і т. д., а таксама рашучага паляпшэння кіраўніцтва з боку ЦП гэтых саюзаў сваімі нізавымі профзвеннямі.

Абавязаць усе ФЗМК і ЦП вытворчых саюзаў рашуча палепшыць пролетарскае шэфства над вёскай, калгасамі, соўгасамі і МТС.

Пленум ставіць перад профсаюзамі, працуючымі на вёсцы, і ўсімі шэфствуючымі над вёскай профарганізацыямі горада цэнтральнай задачай далейшае разгортванне калектывізацыі, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, аказанне практычнай дапамогі калгасам і соўгасам у ажыццяўленні рашэнняў XVII з'езда партыі па развіццю жывёлагадоўлі.

Пленум патрабуе самага актыўнага ўдзелу кожнага профзвяна і члена профсаюза ў выкананні плана закупкі хлеба і разгортванні вакол гэтага гаспадарча-палітычнага мерапрыемства шырокай масавай работы.

Прэзідыуму ЦСПСБ праверыць работу ЦП саюзаў па выкананню імі рашэнняў IV пленума ЦСПСБ па шэфскай рабоце.

7. У сувязі з наяўнасцю вялікай цякучасці кіруючых профработнікаў, асабліва нізавых звенняў, ФЗМК, што парушае профсаюзную дэмакратыю і адбіваецца на практычнай рабоце,—пленум патрабуе ад ЦП і горрайпрофсоветаў зараз-жа пакончыць з такой практыкай цякучасці профактыва і адначасова абавязвае прэзідыум ЦСПСБ строга сачыць за безагаворачным выкананнем усімі профарганізацыямі рашэнняў ЦК КП(б)Б па гэтаму пытанню.

Пленум даручае ЦП саюзаў і прэзідыуму ЦСПСБ прыняць рад мер па прасоўванню рабочых-ударнікаў, апраўдаўшых сябе на вытворчасці і ў грамадскім жыцці прадпрыемства, на кіруючую профработу, а таксама арганізаваць сетку кароткатэрміновых курсаў і школ па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы профкадраў.

8. Пленум ЦСПСБ прапануе ўсім профарганізацыям Беларусі працаваць сярод шырокіх рабочых мас рашэнні IV пленума ВЦСПС і гэтыя рашэнні пленума ЦСПСБ з тым, каб на аснове гэтых рашэнняў яшчэ лепш арганізаваць актыўнасць і ініцыятыву шырокіх рабочых мас вакол вялікіх задач соцыялістычнага будаўніцтва, памятаючы аб тым, што:

«работа ЦСПСБ, ЦП саюзаў, горрайпрофсоветаў і кожнага профзвяна з'яўляецца выключна важнай палітычнай арганізатарскай работай сярод шырокіх мас рабочых і служачых, забяспечваючай масавы і актыўны ўдзел працоўных на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва, у асаблівасці па рэалізацыі рашэнняў XVII з'езда партыі па пытанню асваення профсаюзамі функцый нізавых органаў РСІ на прадпрыемствах, аб кіраўніцтве кантрольнымі органамі ОРС'аў, ЗРК, райпо і горпо і аб яшчэ большым разгортванні шэфства прадпрыемстваў над дзяржаўнымі ўстановамі і соцсумяшчэння работы на вытворчасці з работай у дзяржустановах. Бюро ЦК КП(б)Б патрабуе ад усіх партыйных, совецкіх і гаспадарчых органаў самых чулых і ўважлівых адносін да работы профсаюзаў і ўсямернай практычнай дапамогі ім з тым, каб уся практычная работа профсаюзаў была ў бліжэйшы адрэзак часу карэнным чынам палепшана» (з рашэння бюро ЦК КП(б)Б).

9. Адабраючы ініцыятыву перадавых прадпрыемстваў Беларусі (шаўковая фабрыка) аб разгортванні падрыхтоўкі да XVII гадавіны Окцябрскай рэволюцыі і да VII з'езда Советаў СССР,—пленум ЦСПСБ абвяшчае **масавы вытворчы культурна-бытавы паход імя VII з'езда Советаў за выкананне народна-гаспадарчага плана другога года другой пяцігодкі па колькасных і якасных паказальніках, за арганізаваную сустрэчу зімы як прамысловымі прадпрыемствамі, соўгасамі, так і кожнай рабочай сям'ёй, арганізуючы шырокую хвалю соцспаборніцтва на паспяховае выкананне пастаўленых партыяй перад профсаюзамі задач і права рапарта VII з'езду Советаў.**

ШЫРЭЙ РАЗГАРНУЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЗАКУПКІ ХЛЕБА

Райкомы, райвыканкомы павінны кіраваць закупкамі так, каб усе лішкі хлеба папалі на закупачныя пункты

АРШАНШЧЫНА — ПАКАЗВАЕ ПРЫКЛАД

17 верасня ў Оршы пад кіраўніцтвам пракурора БССР т. **Кузьміна** адбылася міжраённая нарада сакратароў райкомаў, райвыканкомаў і начальнікаў палітаддзелаў па пытанню аб закупках зярна.

У кароткай уступнай прамове т. Кузьмін азнаёміў нараду з рашэннем ЦК па гэтаму пытанню і заклікаў да неадкладнага пачатку закупак.

Ад Белкаапсаюза выступіў тав. Барзуноў і ад аршанскай базы Белкаапсаюза т. Каждан. Яны прымушаны былі прызнацца, што каапэрацыя яшчэ да закупак не падрыхтавалася. У першыя-ж дні выяўлены такія ганебныя факты, як засылка тавараў для стымулявання толькі на менскую і слуцкую базы, мінуючы Оршу, Віцебск і т. д.

З удзельнікаў нарады выступілі толькі т. т. Штэйнгарт (Мсціслаўль), Вайсборт (Талачын) і старшыня дубровенскага РВК.

Характэрна заява тав. **Вайсборта** аб тым, што раённая нарада па закупках зярна прыўрочваецца да пленума РВК, які склікаецца 22 верасня. Няма чаго гаварыць, тэмпы!

З вялікай увагай выслухала нарада выступленне сакратара аршанскага райкома партыі тав. **Соскіна**.

Тав. Соскін заявіў, што ў Аршанскім раёне ўжо закуплена 130 тон зярна.

Атрымаўшы рашэнне ЦК, не адкладваючы ні мінуты, была склікана нарада каапэратыўных работнікаў, у сельсоветы накіраван актыў раёна, які правёў нараду з калгасным і сельсавецкім актывам па закупках.

Для лепшага разгортвання закупак у Аршанскім раёне абвяшчаецца конкурс сельсоветаў калгасаў, брыгад, аднаасобных пасёлішч, вызначаюцца прэміі для лепшых брыгадзіраў, старшынь калгасаў, сельсоветаў і т. д.

Вельмі важна і своечасова тое, што аршанскі РК улічыў такі важны момант: закупкі ў калгасах павінны звязвацца з калгасным прадаўцом, для чаго фарсіруецца засыпка насенных і страхавых фондаў, праводзіцца прыкладнае размеркаванне ўраджаю.

Аршаншчына паказвае прыклад разгортвання закупак. Аднак, і тут ёсць вялікія недахопы: аднаасобнікі выпадаюць з поля зроку.

МІКУЦКІ.

РАЁНЫ, ЯКІЯ ІДУЦЬ УПЕРАДЗЕ ПА ЗАКУПЦЫ ХЛЕБА

(Ход закупкі на 15 верасня ў цэнтнерах).

Уваравіцкі	— 605
Менскі	— 393
Касцюковіцкі	— 370
Парыцкі	— 240
Асіповіцкі	— 177
Прапойскі	— 140.

ПРАДАНА 370 ЦЭНТНЕРАЎ

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

З 12 па 15 верасня калгасамі раёна прадана 370 цэнтнераў хлеба, з якіх калгаснікамі 24 цэнтн. Уперадзе ідуць Бяседавіцкі сельсовет (115 цэнтн.), Коцінскі местачковы совет—(120 цэнтн.), калгасы «Іскра» (40 цэнтн.), «Комунар» і інш.

ВІШНЕЎСКІ.

РАЗГОРТВАЮЦЬ СПАБОРНІЦТВА

ВІЦЕБСК, 19. (Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»).

У рэзультаце прапрацоўкі артыкула тав. **Гікало** «Новая хваля калгаснага прыліву» калгаснікі калгаса «Чырвоная армія» першыя ў раёне 17 верасня прадалі дзяржаве 5 тон хлеба. Калгаснікі «Чырвонай арміі» звярнуліся з заклікам да ўсіх калгаснікаў раёна працягнуць усераённае спаборніцтва на лепшую арганізацыю справы продажу дзяржаве хлеба.

Адказваючы на заклік калгаснікаў «Чырвонай арміі», калгаснікі калгаса «Шлях Ільіча» і ім. Молатава следам за імі прадалі дзяржаве 6 тон хлеба.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

ЗЛАМАЦЬ КУЛАЦКІ САБАТАЖ СІЛАСАВАННЯ

(Ад магілеўскага карэспандэнта «Звязды»).

Ва ўсім раёне вы не знойдзеце ні аднаго калгаса, дзе-б былі поўнасцю выкарыстаны пустазелле, асака, лапух і іншая зялёная маса для сіласавання. Ранняе сіласаванне ў раёне сарвалі. Людзі спасылаліся на тое, што сіласаваць пустазелле не варта, што трэба пачакаць, пакуль паспее бульбоўнік.

І чакалі. Як-жа зараз абстаіць справа з сіласаваннем? У **Хонаўскім, Рафалаўскім, Княжыцкім, Панізаўскім** і радзе іншых сельсоветаў план сіласавання выканан толькі на 10-20 процантаў. Больш за ўсё адстаюць калгасы зоны дзейнасці МТС. Калі па калгасах не МТС план сіласавання выканан на 53,1 проц., то па зоне МТС толькі на 38,1 проц. У зоне дзейнасці МТС толькі чатыры калгасы закончылі сіласаванне, а 14 нават яшчэ не пачыналі, хоць многія з гэтых калгасаў маюць буйныя малочныя фермы.

Вазьміце калгас **«Гігант»**, Бракаўскага сельсовета. Тут адна з буйнейшых малочных ферм. Задача калгаса — скарыстаць максімальна ўсе кармовыя рэсурсы, каб забяспечыць жывёле сытую зімоўку. Між тым, старшыня праўлення тав. **Фадзееў** сіласаванне адкладвае з дня на дзень, спасылаючыся на тое, што зараз «няма часу — паспеем».

ВІТ. ДАЛЬ.

Ход загатоўкі ільнапрадукцыі, падняцця ільну са сцелішч, зяблівага ворыва, сіласавання, уборкі і паставак бульбы па БССР

на 15 верасня 1934 года ў проц.

№№ п. п.	РАЁНЫ	Загатоўка ільнапрадукцыі ў перазвозе на валакно	Сярэдні нумар валакна па плану	Сярэдні нумар зданага валакна	Сярэдні нумар ільнотрасты па плану	Сярэдні нумар зданай трасты	Загатоўлена ільнасемя	Паднята ільну са сцелішч	Узнята зябліва	Засіласавана	Убрана бульбы	Выкан. план. пастаўкі бульбы
1.	Сенненскі	42,0	9,0	11,5	1,57	1,6	100,1	73,7	4,1	112,3	3,8	28,5
2.	Дрысенскі	29,0	8,0	14,2	1,55	1,4	46,3	76,0	12,0	70,8	6,4	7,9
3.	Аршанскі	23,0	10,0	10,2	1,5	1,4	101,6	82,3	78,7	126,4	30,8	66,8
4.	Лёзненскі	17,5	10,0	9,9	1,57	1,4	88,4	72,8	10,9	75,7	13,1	28,2
5.	Касцюковіцкі	16,7	8,0	9,5	1,28	1,3	93,4	57,4	22,3	95,5	16,7	25,7
6.	Бешанковіцкі	15,2	8,3	7,4	1,49	1,4	93,6	79,2	4,8	57,3	27,0	20,3
7.	Полацкі	12,1	8,5	10,1	1,51	1,5	90,8	62,8	11,0	80,3	15,1	20,9
8.	Церахоўскі	11,9	7,0	7,6	1,07	1,2	79,4	55,1	27,5	87,3	32,7	20,3
9.	Шклоўскі	10,1	10,0	8,2	1,57	1,5	64,4	67,9	10,0	68,3	21,7	39,7
10.	Крычаўскі	9,2	8,0	10,0	1,29	1,4	85,9	55,6	27,9	120,3	11,8	24,1
11.	Горацкі	8,1	8,8	8,7	1,47	1,2	82,3	50,3	17,2	53,8	7,4	12,1
12.	Гарадоцкі	7,8	9,0	—	1,49	1,3	76,1	46,4	8,1	61,1	24,5	45,9
13.	Мсціслаўскі	7,4	8,0	9,9	1,50	1,4	53,2	49,6	8,9	61,9	7,2	14,5
14.	Чашніцкі	6,9	8,5	11,0	1,46	1,3	89,4	25,6	3,9	60,2	28,0	44,8
15.	Суражскі	6,7	9,5	11,0	1,52	1,4	86,5	36,9	16,8	71,6	40,6	23,5
16.	Чырвонапольскі	6,7	7,5	6,5	1,25	1,2	57,5	40,9	4,6	74,5	13,1	14,7
17.	Чавускі	5,6	9,5	8,4	1,55	1,4	73,9	65,5	14,2	163,7	19,0	9,4
18.	Рагачоўскі	5,5	8,0	7,3	1,28	1,1	58,9	98,9	41,4	70,0	32,6	25,9
19.	Прапойскі	4,7	7,0	7,6	—	—	79,8	100,0	39,2	107,2	23,8	20,9
20.	Асвейскі	4,7	7,0	—	1,28	1,5	51,6	67,4	4,2	35,2	32,6	41,0
21.	Расонскі	4,1	9,0	—	1,55	1,4	65,5	72,1	4,8	30,2	7,1	9,8
22.	Талачынскі	4,1	9,0	10,8	1,46	1,4	72,5	53,9	9,6	91,5	16,0	20,5
23.	Чэрыкаўскі	3,1	8,0	8,1	—	—	73,3	67,8	25,0	172,0	24,4	59,6
24.	Клімавіцкі	2,9	7,5	9,1	—	—	86,6	19,9	9,7	59,4	2,9	9,2
25.	Лепельскі	2,9	8,5	9,8	1,48	1,5	65,8	41,1	8,5	73,9	21,6	15,9
26.	Сіроцінскі	2,8	8,5	—	1,48	1,4	76,2	39,5	14,5	130,4	27,9	19,5
27.	Ушацкі	2,7	8,2	7,7	1,44	1,4	66,8	36,9	9,3	119,7	25,8	21,7
28.	Крупскі	2,5	7,5	—	1,32	1,3	68,3	55,1	12,1	90,0	18,1	21,6
29.	Магілеўскі	2,4	9,0	9,0	1,40	1,4	68,6	51,8	36,8	85,0	23,4	17,8
30.	Пухавіцкі	2,3	8,0	—	1,05	1,5	60,9	9,9	18,3	81,8	12,9	14,1
31.	Бабруйскі	2,1	7,5	—	1,23	1,2	60,0	27,6	30,5	72,4	27,5	17,7
32.	Кармянскі	2,0	7,5	—	1,24	1,2	56,0	39,1	15,1	97,0	31,4	13,0
33.	Веткаўскі	1,4	7,5	7,8	—	—	70,1	42,1	25,8	72,0	30,2	17,3
34.	Старобінскі	1,2	8,0	10,4	—	—	72,7	18,6	24,7	71,1	14,7	35,9
35.	Слуцкі	1,2	9,5	9,8	—	—	95,3	16,6	41,5	101,0	42,2	54,7
36.	Бялыніцкі	0,9	8,0	10,6	—	—	62,7	36,9	35,3	137,0	27,8	12,5
37.	Быхаўскі	0,9	8,5	11,0	—	—	59,8	26,5	32,2	68,4	20,3	17,1
38.	Барысаўскі	0,8	7,5	7,9	—	—	62,1	46,8	69,0	114,4	47,7	24,7
39.	Б.-Кашалеўскі	0,7	7,5	11,3	—	—	86,2	45,3	30,4	104,1	37,3	13,3
40.	Бярэзінскі	0,6	7,5	9,3	—	—	76,6	10,6	32,8	105,5	13,0	7,4
41.	Тураўскі	0,6	7,0	9,7	—	—	105,5	24,7	54,0	108,0	32,0	15,5
42.	Брагінскі	0,6	8,0	9,5	—	—	63,0	44,3	7,0	73,3	31,0	17,6
43.	Дубровенскі	0,4	8,0	11,7	—	—	72,8	36,3	13,3	81,8	19,4	40,8
44.	Жлобінскі	0,4	7,5	10,5	—	—	72,5	25,5	29,5	85,6	46,5	17,4
45.	Уваравіцкі	0,4	8,0	—	1,37	1,4	65,8	7,5	12,0	119,4	30,3	21,2
46.	Бягомльскі	0,4	7,0	7,0	—	—	69,2	13,6	37,9	94,1	4,1	1,8
47.	Лельчыцкі	0,4	7,0	6,0	—	—	76,1	28,2	19,7	101,2	44,0	14,8
48.	Любаньскі	0,3	8,0	7,0	—	—	81,5	63,1	75,6	95,0	64,7	59,7
49.	Плешчаніцкі	0,3	7,0	9,0	—	—	75,3	5,6	15,2	102,3	14,6	6,1
50.	Чачэрскі	0,3	7,0	8,0	—	—	58,0	27,9	5,7	81,3	13,1	16,1
51.	Чэрвеньскі	0,3	7,5	8,0	—	—	74,1	12,2	15,0	96,9	20,7	12,5
52.	Уздзенскі	0,2	7,5	8,0	—	—	92,6	2,1	29,3	70,8	14,6	18,2
53.	Петрыкоўскі	—	—	—	—	—	68,6	15,8	54,8	60,5	48,2	28,4
54.	Ст.-Дарожскі	—	—	—	—	—	60,6	8,5	46,0	51,0	50,2	16,1
55.	Жыткавіцкі	—	—	—	—	—	70,3	21,8	42,5	94,8	31,4	8,3
56.	Мазырскі	—	—	—	—	—	67,3	8,3	36,9	91,8	27,7	14,4
57.	Клічаўскі	—	—	—	—	—	52,0	52,8	33,4	87,3	15,6	15,6
58.	Дзяржынскі	—	—	—	—	—	80,2	7,2	33,4	68,3	15,7	11,7
59.	Чырвонаслабодскі	—	—	—	—	—	100,1	33,5	32,7	80,0	27,4	65,9
60.	Капыльскі	—	—	—	—	—	83,3	10,1	30,7	90,0	11,1	36,7
61.	Хойніцкі	—	—	—	—	—	58,2	55,5	29,4	60,3	20,1	17,9
62.	Ельскі	—	—	—	—	—	82,2	11,9	28,5	89,5	42,7	21,5
63.	Лагойскі	—	—	—	—	—	59,9	23,5	27,3	66,5	10,3	5,0
64.	Камарынскі	—	—	—	—	—	89,2	29,0	26,5	71,9	17,0	33,9
65.	Парыцкі	—	—	—	—	—	65,6	11,6	25,8	87,7	25,3	16,9
66.	Лоеўскі	—	—	—	—	—	90,8	100,0	24,9	66,0	23,0	10,1
67.	Асіпавіцкі	—	—	—	—	—	93,4	13,6	22,0	91,6	15,6	8,1
68.	Смалявіцкі	—	—	—	—	—	83,8	23,1	20,7	88,2	18,3	25,2
69.	Заслаўскі	—	—	—	—	—	57,6	6,3	19,5	70,5	11,4	1,5
70.	Гомельскі	—	—	—	—	—	58,3	1,3	19,6	57,1	39,9	17,5
71.	Глускі	—	—	—	—	—	78,8	100,0	19,4	85,3	14,3	11,4
72.	Менскі	—	—	—	—	—	104,9	35,8	19,2	101,8	30,5	36,8
73.	Віцебскі	—	—	—	—	—	77,7	52,9	16,5	79,7	26,3	13,5
74.	Нараўлянскі	—	—	—	—	—	55,7	20,3	14,3	65,5	27,4	4,7
75.	Рэчыцкі	—	—	—	—	—	69,4	9,4	12,8	78,2	2,8	16,4

Чатыры з лішкам дзесяткі дзён аддзяляюць нас ад моманту адкрыцця першых трох станцый маскоўскага метро: «Сокольники», «Гаврикова улица», «Комсомольская площадь». У гэты кароткі тэрмін павінны быць закончаны ДА ДРАБНЕЙШЫХ ДЭТАЛЕЙ работы па афармленню надземных станцый і падземных залаў. Да драбнейшых дэталей—гэта азначае: ад пабудавання надземных будынкаў, прадаўжаючы лесніцамі і калонамі і канчаючы мастацка-аформленымі ўказацелямі і светавымі надпісамі.

Першага лістапада прыгожыя залы трох станцый першага совецкага метрапалітэна будуць гатовы. Рассеянае роўнае святло са скрытых сафітаў і спецыяльнай электра апаратуры асветліць павільёны. Ярка загарыцца над станцыямі аграмадная літара «М» або слова «Метро». Першыя пасажыры вопытных саставаў, прайшоўшы па прыгожых лесніцах з граніту, міма мрамарных калон, барэльефаў і мастацкіх панно,—увойдуць у зззяючы агнямі вагон гатовага да адпраўлення падземнага поезда лініі «Сокольники» — Комсомольская площадь».

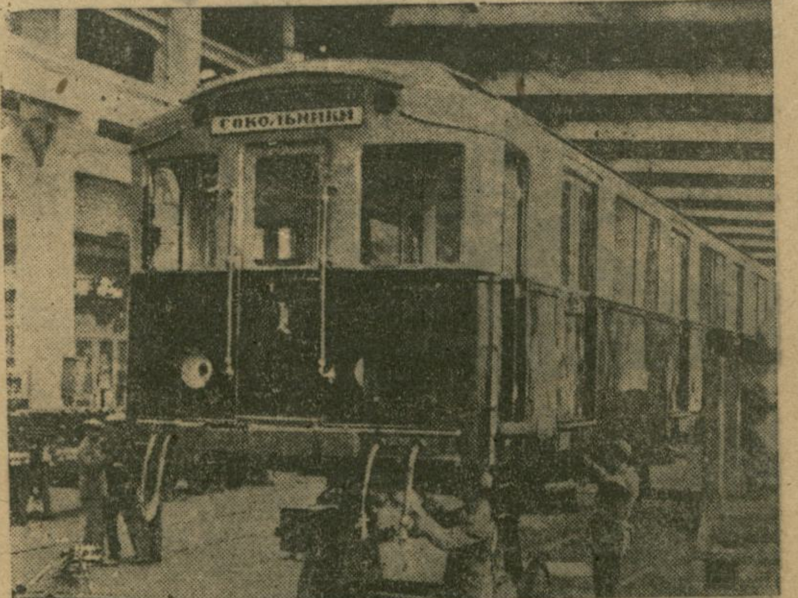

На здымку: маторны вагон метро № 1 у электравозным цэху завода «Дынамо».

НАРОДНЫ КАМІСАР ФІНАНСАЎ БССР

А. ХАЦКЕВІЧ

ЗА БОЛЬШЭВІЦКАЕ ПРАВЯДЗЕННЕ ПАДАТКОВАЙ ПАЛІТЫКІ Ў ВЕСЦЫ

Совецкая Беларусь з поспехам выконвала план мабілізацыі сродкаў насельніцтва на працягу трох гадоў; у гэтым годзе мы дапусцілі адставанне. План мабілізацыі сродкаў насельніцтва трэцяга квартала на 10 верасня выканан на 72,2 проц., у тым ліку па гораду на 80 проц., па вёсцы на 69,5 проц. Пры гэтым мы маем вялікія крайнасці па асобных раёнах. У той час, калі Буда-Кашалеўскі, Слуцкі, Старобінскі, Чашніцкі, Любаньскі і Чырвона-Слабодскі раёны значна перавыканалі план ужо на 1 верасня, Гарадоцкі, Расонскі, Бешанковіцкі, Дубровенскі, Талачынскі, Прапойскі, Плешчаніцкі, Горацкі, Клімавіцкі і іншыя раёны ганебна плятуцца ў хвасце, знаходзяцца на чорнай дошцы.

Асноўнымі абавязковымі плацяжамі па мабілізацыі сродкаў насельніцтва ў вёсцы зараз з'яўляюцца: сельгаспадатак, самаабкладанне, страхавыя плацяжы і ліквідацыя недаімак у некаторых раёнах па культзбору.

Сельгаспадатак на 10 верасня выплачан: калгасамі — 66,7 проц., калгаснікамі—на 50,5, аднаасобнымі гаспадаркамі — на 49,5 і кулацкімі—на 46,6. Тое-ж самае па самаабкладанню, страхоўцы і культзбору.

Такім чынам, мы маем значнае адставанне па спагнанню плацяжоў з кулацкіх гаспадарак і аднаасобнага сектара.

Сельгаспадатак, самаабкладанне, страхоўка і іншыя абавязковыя плацяжы з'яўляюцца важнейшымі сродкамі арганізацыйна - гаспадарчага ўмацавання калгасаў, узмацнення даходнай часткі раённых і сельскіх бюджэтаў.

У гэтым годзе нам удалося значна лепш правесці ўлік аб'ектаў абкладання па сельгаспадатку, і асабліва жывёлы, больш выявіць Незямляробчых даходаў і гаспадарак з рыначнымі даходамі, што адпавядае сутнасці эканамічнага росту сельскай гаспадаркі.

У гэтым годзе значна павялічана прадастаўленне калгасам і калгаснікам ільгот па падатку. Аднак, далёка не поўнасцю забяспечана гэта мерапрыемства. Асабліва мала ільгот прадастаўлена калгасам і калгаснікам за лепшыя вынікі іх гаспадарчай дзейнасці і за жывёлагадоўчую справу. Па Бабруйскаму, Веткаўскаму і Рэчыцкаму раёнах таксама ёсць факты непрадастаўлення ільгот асобным маламоцным калгасным гаспадаркам, якія былі вызвалены ад падатку ў мінулым годзе, калі былі аднаасобнікамі, і незаконнае абкладанне падаткам калгаснікаў, якія не маюць неаграмадскіх даходаў.

Побач з гэтым выяўлен цэлы рад фактаў беспадстаўнага вызвалення ад падатку па маламоцнасці плацежаздольных аднаасобных гаспадарак па Бялыніцкаму. Петрыкаўскаму, Парыцкаму, Веткаўскаму і Суражскаму раёнах.

Надзвычай нездавальняючае выяўленне кулацкіх гаспадарак у асобных раёнах сведчыць аб скрыўленні ў гэтых раёнах класавай падатковай палітыкі партыі і совецкай улады. Да гэтага часу не абкладзена ў індывідуальным парадку ні адна кулацкая гаспадарка па Бешанковіцкаму. Дубровенскаму, Кармянскаму, Касцюковіцкаму, Крупскаму, Лёзненскаму, Лоеўскаму, Сенненскаму, Уваравіцкаму і іншых раёнах.

Па раду раёнаў дрэнна працуюць сельскія і раённыя падатковыя камісіі па вырашэнню спраў аб прадастаўленні законных ільгот калгасам, калгаснікам і сем'ям чырвонаармейцаў, па выяўленню незямляробчых і рыначных даходаў, па выяўленню кулацкіх гаспадарак для індывідуальнага іх абкладання. Побач з гэтым па некаторых раёнах назіраюцца факты абкладання ў індывідуальным парадку асобных працоўных серадняцкіх гаспадарак.

Паспяховае ажыццяўленне будаўніцтва соцыялізма ў нашай краіне патрабуе ад советаў, выканкомаў бездакорнага, правільнага правядзення ў жыццё ўсіх законаў, дырэктыў і мерапрыемстваў партыі і совецкай улады. Асабліва гэта датычыць фінорганаў і падатковых камісій па правядзенню ў жыццё падатковага заканадаўства.

Работнікі сельсоветаў і фінорганаў абавязаны ўсвоіць, што выкананне законаў, дырэктыў па ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва павінна ажыццяўляцца соцыялістычнымі метадамі працы, арганізацыйна - растлумачальнымі мерапрыемствамі, адміністратыўнай і судовай уздзейнасцю на тых, хто зрывае ажыццяўленне рэволюцыйнага заканадаўства.

Недастаткова прыцягнуты да ажыццяўлення падатковага заканадаўства калгасныя масы і актыў вёскі. Часамі важнейшая падатковая справа ў вёсцы вырашаецца канцылярска-бюракратычным спосабам, без уліку эканамічных падстаў і ўказанняў кіруючых органаў аб правільным палітычным і гаспадарчым ажыццяўленні класавай падатковай палітыкі.

Вялікі ўраджай, своечасовая і добраякасная ўборка палёў, паляпшэнне якасці і значнае павелічэнне колькасці жывёлы, асабліва малодняка і свіней, якія выяўлены пры ўліку аб'ектаў абкладання, з'яўляюцца аграмаднымі фактарамі велізарнага эканамічнага ўздыму сельскай гаспадаркі, і асабліва соцыялістычнага сектара. Пры гэтым прадастаўленне вялікіх ільгот калгасам і калгаснікам па падатках, аслабаненне ад падатку заработку калгаснікаў ад лясных і тарфяных распрацовак падкрэслівае вялікую ўвагу і клопаты партыі і ўрада аб калгасах, і калгасніках з тым, каб хутчэй ажыццявіць лозунг тав. **Сталіна** «зрабіць калгасы большэвіцкімі, а ўсіх калгаснікаў заможнымі».

Зусім зразумела, што падатковае заканадаўства, асабліва закон аб сельгаспадатку, дае поўную перавагу калгасам і калгаснікам перад аднаасобным сектарам.

Уся практыка правядзення падатковай палітыкі ў вёсцы павінна быць прасякнута гэтай большэвіцкай лініяй, накіраванай на правядзенне суцэльнай калектывізацыі і ліквідацыі на гэтай аснове кулацтва як класа.

Пастанова ЦВК і СНК СССР ад 7 верасня аб абкладанні с.-г. падаткам даходаў аднаасобнікаў, атрыманых ад лесазагатовак і торфараспрацовак, мае асабліва важнае значэнне для БССР. На лясных распрацоўках, на лесавывазках, лесасплаве і торфараспрацоўках заняты былі амаль усе аднаасобныя гаспадаркі, атрымаўшыя шляхам заработкаў адпаведныя сродкі.

Абавязак фінорганаў, сельсоветаў і падатковых камісій правільна ўлічыць гэтыя заработкі і правесці своечасовае спагнанне гэтых плацяжоў.

Фінорганы, сельсоветы і падатковыя камісіі павінны шырока ўцягнуць калгасы, калгаснікаў і вясковы актыў ва ўсю справу налічэння і спагнання абавязковых плацяжоў: сельгаспадатку, страхоўкі і самаабкладання, ад якога ідзе 25 проц., у пазабюджэтнае распараджэнне саміх сельсоветаў.

Апошні ўсебеларускі злёт ударнікаў фінфронта якраз адзначыў аслабленне масавай работы на фінансавым фронце, што з'яўляецца вельмі недапушчальным. Бюракратычнасць асобных фінорганаў і кіраўнікоў ашчадкас у некаторых раёнах прывяла да таго, што калгаснікі цэлага раду калгасаў, якія падпісаліся на пазыку, не зрабілі яшчэ ніводнага ўзносу, бо не ведаюць, калі і каму перадаць гэтыя сродкі. Недапушчальна затрымліваецца цэлымі месяцамі ўручэнне абліграцый тым калгаснікам і аднаасобнікам, якія зрабілі падпіску на пазыку, своечасова і поўнасцю ўнеслі ўзносы.

Зараз праводзіцца дэкаднік уручэння абліграцый пазыкі. Ужо за першыя некалькі дзён у Бабруйскім раёне раздана абліграцый на 36 тыс. руб., у Магілеўскім—на 30 тыс. руб., у Чашніцкім на 25 тыс. руб., у Менскім (па 15 сельсоветах — па 83 калгасах) — на 150 тыс. руб.

Там, дзе разгорнута масавая работа па добраахвотных плацяжах, ашчадкасы значна перакрываюць свае планы ўкладаў народных зберажэнняў.

Совецкая Беларусь пад кіраўніцтвам КП(б)Б з гонарам выканала гадавы план хлебапастаўкі амаль першай у Совецкім Саюзе. Пры вялікім ураджаі аграмадныя астаткі збожжа дазваляюць калгасам, калгаснікам і працоўным аднаасобнікам прадаць лішкі хлеба дзяржаўным загатоўчым органам і каапэратыўным арганізацыям. Мабілізацыя сродкаў, спагнанне абавязковых плацяжоў па сельгаспадатку, самаабкладанню, страхоўцы і культзбору павінна быць пастаўлена на ўзроўні баявой арганізацыйна-масавай работы па хлебазакупках.

На падставе правядзення абвешчанага ЦК КП(б)Б паходу за высокую якасць фінансавай работы, ажыццяўлення конкурса на лепшы сельсовет, фінсекцыю і раённую камісію па фінансавай справе, шляхам уцягнення шырокіх мас, фінансавага актыва мы павінны ў Беларусі забяспечыць правільнае правядзенне падатковай палітыкі, своечасовае паступленне ўсіх абавязковых і добраахвотных плацяжоў, поўнае і датэрміновае выкананне квартальнага і ўсяго гадавога плана. Гэтым мы забяспечым матэрыяльную, грашовую базу для ажыццяўлення соцыялістычнай пяцігодкі і ўмацавання абароназдольнасці нашай Совецкай краіны.

Па-большэвіцку, атрымана змагацца за поўнае і добраякаснае выкананне фінплана—гонаровы абавязак кожнага работніка фінансава-крэдытнай сістэмы, ўдарніка фінфронта, нашых грамадскіх арганізацый.

Пісьмы рабочых і калгаснікаў

СТАРШЫНІ ЦП САЮЗА ДРУКАРОЎ ТАВ. БУДЗІНУ.

„ВЯЛЬМОЖА“ КІРУЕ РАБАЧКОМАМ

(ПІСЬМО РАБОЧЫХ ДРУКАРОЎ)

Старшыня Жлобінскага райкома саюза друкароў тав. **Ягорчанка** зусім не клапоціцца аб паляпшэнні бытавых умоў рабочых. Да гэтага часу рабочыя незабяспечаны на зіму бульбай і апалам. Кватэры рабочых не рамантуюцца. Сталоўкі для рабочых няма, прыходзіцца абедаць у рэстаране, плацячы за абед па 3 руб.

Калі пачынаеш аб усім гэтым гаварыць з Ягорчанкам, то ён адказвае: «займацца бытавымі ўмовамі рабочых—не мая справа».

Аб культурна-масавай і выхаваўчай рабоце сярод рабочых няма чаго і гаварыць. Нават сходаў рабочых ніколі не склікаюць.

На прапанову рабочых аб арганізацыі распрацоўкі даклада тав. Шверніка пра перабудову профсаюзаў, Ягорчанка адказаў: «не шкодзіла-б, але няма газет для ўсіх рабочых».

Гэта работа Ягорчанкі праходзіць па вачах райпрофсовета.

ЭСІНБЕРГ, ГЕЛЛЕР, КОФМАН, ЛЕВІН.

СТАРШЫНІ УВАРАВІЦКАГА РВК тав. ІСАДЧАНКА

КАЛІ БУДЗЕ ПАБУДОВАН ВЕТПУНКТ?

(ПІСЬМО РАБОЧЫХ)

У 1932 годзе ў Крыўскім сельсовеце, Уваравіцкага раёна, пачалі будаваць урачэбны ветэрынарны пункт, які не закончан і па сёнешні дзень.

Матэрыял для будаўніцтва ўзят з старых будынкаў, зусім непрыгодных для будаўніцтва. 6 тысяч рублёў, адпушчаных на будаўніцтва пункта, скарыстоўваюцца на іншыя патрэбы.

Работнікі ветпункта не раз звярталіся па гэтаму пытанню да загадчыка райздраваддзела тав. Гольдзіна, але безрэзультатна.

Калі-ж будзе закончана будаўніцтва ветпункта?

МАЛАШЭНКА, ПРЫШЧЭПАЎ.

СТАРШЫНІ БАБРУЙСКАГА РВК ТАВ. МІНЧОНКУ

ШЫРОКІ НЕ ПРЫЗНАЕ СОВЕЦКІХ ЗАКОНАЎ

(ПІСЬМО НАСТАЎНІКА).

Я працую настаўнікам Гарадзецкай школы. (Бабруйскі раён). Выкладаю хімію і фізіку. Акрамя гэтага вяду работу ў вопытных габінетах школы, за што па закону павінен атрымліваць надбаўку да майго аклада—21 р. ў месяц.

Дырэктар школы **Шырокі** гэта законам не лічыць і належачыя мне грошы за работу ў габінетах не выдае. Не выплачвае Шырокі і маёй жонцы за работу ў бібліятэцы.

Некалькі раз я звярачаўся па гэтаму поваду ў райана і райфа, але гэтыя ўстановы кожны раз адсылаюць мяне да таго-ж Шырокага.

МІХАЛЬЧУК

По слядах неапублікаваных пісем

Селькор **ДРОЗД** пісаў аб тым, што член Новасёлкаўскага сельсовета **ІВАН ЛАЙКОЎСКІ** зрывае дзяржаўныя пастаўкі і ўтаіў карову сваёй сястры.

Пухавіцкі РК КП(б)Б паведамляе, што факты поўнасцю пацвердзіліся. Лайкоўскі пастановай прэзідыума сельсовета з членаў сельсовета выведзен. Справа аб ім перадана следчым органам для прыцягнення да судовай адказнасці.

* Група калгаснікаў з калгаса «Вызваленне» пісалі, што старшыня калгаса **С. ЛОПАЧКАЎ** шкодзіць рабоце. З прычыны кепскага догляду звергні 7 кабыл. Паменшыўся ўдой кароў. 17 дойных кароў даюць усяго 14 літраў малака. Лопачкаў сам напісаў фіктыўны квіток на 530 кілограм ільнавалакна.

Буда-Кашалеўскі райпракурор паведамляе, што факты поўнасцю пацвердзіліся. Лопачкаў аддан пад суд.

ЯК тав. ВАНСОЎСКІ РЭАГУЕ НА ПІСЬМЫ ПРАЦОЎНЫХ

5 жніўня ў «Звяздзе» было змешчана пісьмо жонкі рабочага-чыгуначніка т. **Цехановіч са ст. Негарэлае**, Дзяржынскага раёна, пад загалоўкам «Я мясцком—і раблю што хачу». У пісьме тав. Цехановіч скардзіцца на тое, што загадчык чыгуначнай электрастанцыі **Сушынскі** па дазволу мясцкома разламаў плот на яе гародзе і самавольна капае пасеяную ёю бульбу.

Пісьмо мы адрасавалі на імя старшыні Дзяржынскага РВК тав. **Вансоўскага.**

Як-жа Вансоўскі рэагаваў на сігналы «Звязды»? **Бяздушна, па-бюракратычнаму.**

Тры разы звярталася да яго тав. Цехановіч з просьбай спыніць здзекі над ёю. Але ў тав. Вансоўскага **не знайшлося ні часу, ні жадання ўвайсці ў змест скаргі** і прызваць да парадку злодзея Сушынскага. «Мне няма часу займацца такімі дробязямі»,—заявіў ёй у апошні раз Вансоўскі.

Але Цехановіч не пераставала настойваць. Яна патрабавала ўмяшання ў справу старшыні РВК Вансоўскага. Каб адчапіцца, Вансоўскі перадаў, нарэшце, справу ў нарсуд, дзе яна і па сёнешні дзень валяецца неразгледжанай.

А злодзей Сушынскі тымчасам як аб гэтым піша ў «Звязду» другі раз тав. Цехановіч, па начах выкапаў большую палову бульбы.

Тав. Вансоўскі не лічыць сваім абавязкам рэагаваць на пісьмы працоўных, змешчаныя ў друку. Рэдакцыя «Звязды» спадзяецца, што Парткалегія Камісіі Парткантроля і пракуратура рэспублікі палажаць канец здзекам з Цехановіч і належным чынам ацэняць паводзіны тав. Вансоўскага.

Да 60-гадовай навуковай дзейнасці І. В. МІЧУРЫНА

ВЯЛІКІ МАЙСТАР САДОЎНІЦТВА

Іван Владзіміравіч Мічурын нарадзіўся ў 1857 г. у Пронскім павеце, Разанскай губерніі.

Яшчэ гімназістам Іван Владзіміравіч быў заўзятым садаводам, лепшым работнікам у бацькаўскім садзе.

У 1875 г. І. В. Мічурын скончыў разанскую-гімназію і з-за адсутнасці сродкаў для далейшай вучобы пачаў самастойнае жыццё. Пасяліўшыся ў гор. Казлоў, І. В. Мічурын паступіў на чыгунку звычайным канторшчыкам. У Казлове І. В. Мічурын набыў домік, пасадзіў дзесятак фруктовых дрэў і пачаў сваю работу. Праз некаторы час І. В. Мічурын быў прызначан на пасаду заводчыка гадзіннікаў на станцыях. У пэўна вызначаныя дні ён узбройваўся ключом, садзіўся ў спецыяльна прыстасаваную цяплушку і накіроўваўся па вызначанаму ўчастку чыгункі заводзіць станцыйныя гадзіннікі, а ўвесь вольны ад раз'ездаў час прысвячаў у садзіку.

На атрыманыя ад пенсіі зберажэнні І. В. Мічурын у 1885 г. купіў у шасці кілометрах ад Казлова сядзібу, перанёс на яе ўласнымі рукамі свой садзік. Тут І. В. працаваў 15 год, цалкам аддаўшыся справе вывядзення новых гатункаў. Аднак, глебавыя ўмовы сядзібы, на думку І. В. былі не выходзячымі для работы, і І. В. ў 1900 г. набыў у паўтра кілометрах ад г. Казлова ў сялян Сламкі Данскай новы ўчастак абломкі ў 10 гектараў. На гэтым участку І. В. Мічурын пры дапамозе жонкі і дачкі пачаў будаваць вялікую справу.

З асабістых назіранняў і весткі, атрыманых ад садаводаў, І. В. Мічурын пераканаўся ў надзвычай нізкай якасці асартыменту пладовых раслін і ніяк не мог згадзіцца з беднасцю некалькіх гатункаў груш і яблык, якія меліся ў той час. Трэба было амаладзіць фруктовы асартымент, узбагаціць сады новымі сартамі. Вучоныя таго часу над гэтым не працавалі, і за гэту справу ўзяўся гадзінных спраў тэхнік Іван Владзіміравіч Мічурын, стаўшы ў далейшым **горам сусветнай навукі, геніяльным арэгінатарам, рэвалюцыянерам флоры і сада.**

Рашуча імкнучыся ўзбагаціць сады новымі сартамі, але не маючы неабходных ведаў, І. В. Мічурын прымушан быў зарыцца ў кніжкі і знаёміцца з лепшымі садаводамі. Навука ў той час лічыла, што папоўніць фруктовы асартымент нашай мясцовасці можна толькі перанясеннем і акліматызацыяй старых, даўно вядомых і рэкамендаваўшых у другіх мясцовасцях і краінах гатункаў.

І. В. паверыў гэтым батанічным догмам і паспрабаваў перанесці пладовыя дрэўцы ці чаранкі з паўднёвай часткі Расіі і з-за мяжы і вырошчваць іх у кліматычных умовах Казлова. Затраціўшы на гэта добрых 15 год, І. В. прыйшоў да вываду, што нельга прывучыць паўднёвы крымскі ці замежны далікатны гатунак, які прывык купацца ярка сонцам, да казлоўскага ці больш паўночнага бедлага сонечнага пайка.

Прышоўшы да вываду, што мінулы шлях яго працы па акліматызацыі быў няправільны, І. В. пайшоў наперакор традыцыям і догмам, пачаў збіраць і высяваць насенне розных гатункаў, а з вырошчаных дрэў адбіраць гатункі з лепшымі пладамі. Але гэты шлях атрымання каштоўных гатункаў быў вельмі марудны.

Каб паскорыць справу атрымання новых, лепшых гатункаў, І. В. пачаў скрыжоўваць розныя гатункі і віды. З атрыманага плада-гібрыда насенне высявалася, вырошчваліся дрэўцы, якія давалі плады часамі надта высокай якасці. З іх і адбіраліся лепшыя гатункі.

Ітак крок за крокам, год за годам, не чакаючы міласці ад прыроды, І. В. адкрываў яе таямніцы і прымушаў іх служыць справе паляпшэння пладова-ягаднага асартыменту.

Умовы працы былі вельмі цяжкія. Царскі ўрад недаацэньваў і ігнараваў вялікія пачынанні І. В. Мічурына. На пасылаемыя ім дакладныя запіскі ў дэпартамент земляробства з растлумачэннем важнасці і неабходнасці справы паляпшэння і папаўнення асартыменту пладовых раслін новымі каштоўнымі гатункамі і з просьбай дапамогі, ён не атрымліваў ні адказу ні дапамогі.

Адносіны да работы і дасягненняў І. В. зусім іншыя пры совецкай уладзе, асабліва з 1921 г. — пасля грамадзянскай вайны. Справай І. В. Мічурына зацікавіўся сам В. І. Ленін, і з гэтага часу пачаўся новы, совецкі этап мічурынскай работы. Улада рабочых і сялян ацаніла дасягненні І. В. Мічурына і стварыла ўсе ўмовы для работы па вывядзенню новых высокаякасных раслін.

Сродкі, абсталяванне, лабараторыі, зямельныя ўчасткі, штат навуковых работнікаў і абслугоўваючага тэхнічнага персанала — усё было прадастаўлена партыяй і ўрадам у распараджэнне І. В. Мічурына. Два разы ён узнагароджан вышэйшай пролетарскай узнагародай. Грудзі васьмідзесяцігадовага І. В. Мічурына ўпрыгожаны ордэнам працоўнага чырвонага сцяга (1925 г.) і ордэнам Леніна (1931 г).

Да шасцідзесяцігадовага юбілея І. В. Мічурына выведзена звыш трохсот новых каштоўных пладовых і ягадных гатункаў. Яго гатункі прасоўваюцца ва ўсе куткі Совецкага Саюза і заваёўваюць сабе пачэснае месца ў соцыялістычных садах. Па яго метаду працуюць дзесяткі і сотні навуковых даследчых устаноў, сотні і тысячы даследчыкаў-працоўных. Шлях селекцыйнай работы І. В. Мічурына — гэта шлях для практычнага ўдзелу ў селекцыйнай рабоце шырокіх мас калгаснікаў, рабочых соўгасаў, комсамола, вучняў і ўсіх працоўных нашай краіны.

ВАРАБ'ЁЎ, ШПАНЬКОЎ.

Беларуская зональная пладова-ягадная даследчая станцыя.

ФУТБОЛЬНАЯ СУСТРЭЧА МЕНСК—ЛЕНІНГРАД (КАМАНДЫ ДЫНАМО)

ПАСТАНОВА

галоўнай судзейскай калегіі ВСФК БССР аб футбольнай ігры Ленінград („Дынамо")—Менск („Дынамо") 19 верасня 1934 г.

Судзейская калегія ВСФК БССР адзначае, што ігра па футболу паміж камандамі Ленінграда і Менск праходзіла пры праяўленнях асобных грубасцей, у асаблівасці ў другім тайме, як з боку асобных ігракоў Ленінграда, так і Менска.

Адзначыць, што суддзя т. Шахпіп, у асноўным правільна судзіўшы матч, ліберальна аднёсся да праяўленых з боку асобных ігракоў грубасцей. Праяўленню грубасцей з боку асобных ігракоў спрыяла яшчэ і тое, што капітаны абодвух каманд (Ленінград — Батыроў, Менск — Гусеў) ніякіх мер не прынялі к сваім ігракам, якія грубілі.

Судзейская калегія асобна адзначае зусім недапушчальным факт уходу з поля ленінградскай каманды за 17 мінут да канца другога тайма і расцэньвае апошні як антыфізкультурны ўчынак, нічога агульнага не маючы з фізкультурным рухам у Совецкім Саюзе.

Учынак капітана ленінградскай каманды тав. Батырова (па распараджэнню якога ленінградская каманда ўшла з поля) з'яўляецца асабліва недапушчальным у сувязі з тым, што ігра з'яўлялася таварыскай сустрэчай і што тав. Батыроў замест арганізаванага разбору непаразуменняў, пасля ігры, палічыў магчымым на ачах у 8 тысяч глядачоў увесці без абгрунтаваных на тое прычын сваю каманду, гэтым самым праявіўшы сваю недысцыплінаванасць, пацягнуўшую за сабой дыскрэдытацыю ленінградскай каманды перад грамадскасцю.

Асуджаючы ўчынак ленінградскай каманды і яе капітана т. Батырова, судзейская калегія пастанаўляе:

1. Прыняць да ведама заяву капітана ленінградскай футбольнай каманды т. Батырова аб тым, што ён поўнасцю прызнае памылку, дапушчаную ім пры сустрэчы па футболу з Менскам, няправільна зняўшы сваю каманду, і асуджае гэты ўчынак, як антыфізкультурны.

2. Давесці да ведама ленінградскага «Дынамо» аб няправільных і недысцыплінаваных паводзінах тав. Батырова і прасіць прыцягнуць яго да найстражэйшай адказнасці.

3. Прапанаваць менскаму «Дынамо» накласці спагнанне на ігракоў сваёй футбольнай каманды, якія грубілі ў часе ігры.

4. Указаць суддзі т. Шахціп на неабходнасць у далейшым больш строгага падыходу да праяўленняў грубасцей з боку асобных ігракоў і прыняцця да іх адпаведных мер.

5. Прапанаваць усім фізкультурным арганізацыям звярнуць асаблівую ўвагу на неабходнасць усямернага ўмацавання выхаваўчай работы сярод футбалістаў, ведучы рашучую барацьбу з недысцыплінаванасцю і грубасцю ў часе ігры, прымаючы ў кожным асобным выпадку рашучыя меры аж да дыскваліфікацыі.

На прызыўным пункце
На здымку: прышчэпка воспы.

КАРПУСНАЯ СПАРТАКІЯДА ДАПРЫЗЫЎНІКАЎ

МАГІЛЁЎ, 19. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

Учора ў Магілеве адбылася першая ў Саюзе карпусная спартакіяда дапрызыўнікаў.

Спаборніцтва адбылося па бягах, прыжках і па 10-ці практыкаваннях першага комплекса. Першынство па бегу на 100 метраў заняў тав. **Усціпаў (Быхаў),** другое—т. Арпсў (Магілеў), тав. **Скараход** (Менск). Па бегу на 1.000 метраў першае месца занялі тав. **Азараў** (Клімавічы), другое і трэцяе месца тт. **Макараў і Сіверчанка** (Магілеў). Па прыжках у вышыню заняў першае месца **Дуровіч** (Магілеў). Таксама першае месца заняў Магілеў па 10 практыкаваннях першага комплекса.

МОЗЫР-КІЕЎ НА ЛОДКАХ

Дан старт удзельнікам воднай эстафеты імя Косарэва

МОЗЫР. (Ад карэспандэнта **«Звязды»**).

17 верасня ў 19 гадзін дан старт групе ўдзельнікаў усесаюзнай воднай эстафеты імя **Косарэва.** Маршрут каманды—**Мозыр-Кіеў.** У групе 10 фізкультурнікаў—маладых рабочых-ударнікаў і чырвонаармейцаў. Адпраўляюцца яны на двух лодках. Каманда прыбудзе ў Кіеў 24 верасня ў 18 гадзін, дзе сустрэнецца з другімі беларускімі групамі фізкультурнікаў.

Фралоў.

УБРАНА 77,2 ПРОЦ. ЗДАБЫТАГА ТОРФУ

На 14 верасня па заводах Белторфа ўбрана 77,2 проц. здабытага торфу. Закончылі ўборку заводы імя Гея, Даўмана і «Дукоры». Адстаюць заводы «Чырвоны сцяг» (70,2 проц.), «Свабода» (62,8 проц.), Лукскае (66,8 проц.) і Асінторф (74 проц.).

З ПЛАНЕРА НА САМАЛЁТ

Планер, лёгка адарваўшыся ад зямлі, бясшумна набірае вышыню. Падаюць амартызатары. Сустрэчны вецер падымае яго вышэй і вышэй. Планер лёгка плыве ў паветры і плаўна зніжаецца. Ля руля т. **Зільберглейт** — рабочы вадаправодчык — пілот планерыст. За ім падымаюцца **Вольскі, Згераўскі.**

18 каменшчыкаў, бетоншчыкаў, арматуршчыкаў скончылі планерны гурток і сёння ў палётах заканчваюць вучэнне, вытрымаўшы экзамен на званне пілота-планерыста 1-й ступені.

На заклік ЦК комсамола, ВЦСПС, Асоавіяхіма ў маі месяцы прышлі яны ў планерны гурток саюза будаўнікоў. 4 месяцы працаваў з імі т. **Аксінкруг** — інструктар гуртка. Вучоба праведзена без аднэй аварыі. Не парываючы з вытворчасцю, вечарам гадзінамі яны праходзілі тэорыю і практыку планерызма.

На маладых крэпкіх грудзях сёнешніх выпускнікоў красуюцца значкі «Варашылаўскі стралок» і «ГПА». Яны ўмеюць метка страляць, яны гатовы да працы і абароны. Але гэтага мала, ёсць прагнае жаданне прыняць удзел у соцыялістычным росквіце краіны, заваёўваючы паветра. Абараняць сваю радзіму яны будуць здольны і з зямлі і з паветра.

Першы ў БССР выпуск — 18 чалавек. Вучыцца ў Менску поўтысячы. Трэба, каб вучыліся тысячы планерыстаў, не парываючы са сваёй вытворчасцю, звязваючы актыўны ўдзел у соцыялістычным будаўніцтве з абаронай нашай любімай краіны.

Я. П.

У ДЗЕНЬ ЮБІЛЕЯ ГАЗЕТЫ „ВІЦЕБСКІ ПРОЛЕТАРЫЙ"

ВІЦЕБСК, 19 (Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»).

18 верасня у клубе панчошніц адбыўся сход партыйнага, прафесіянальнага, комсамольскага і рабсельскораўскага актыва, прысвечаны выхаду 5000-га нумара газеты «Віцебскі пролетарый».

З дакладам аб задачах рабсельскораў Віцебшчыны выступіў сакратар гаркома партыі тав. **Жураўлёў,** пасля чаго з дакладам аб рабоце газеты «Віцебскі пролетарый» выступіў рэдактар т. **Курцік.**

Сход актыва паслаў прывітальныя тэлеграмы таварышу **Сталіну,** тав. **Гікало,** «Праўдзе», «Звяздзе» і «Рабочему».

6 верасня ў Коктэбелі адкрыўся вялікім парадам дзесяты ўсесаюзны злёт планерыстаў. На адкрыццё злёта прыехалі калгаснікі старога Крыма, Карасу-Базара, Феадосіі і Сімферопаля.

Парад прымалі нам. старшыні СНК Крымскай рэспублікі т. Неструеў і начальнік злёта тав. Мінаў.

На здымку: планеры на старце.

ВЫСТУПЛЕННЕ т. ПОСТЫШЭВА НА НАРАДЗЕ ПА ХЛЕБАЗАКУПКАХ

КІЕЎ, 19-га ВЕРАСНЯ. (БЕЛТА). У СУВЯЗІ З ПАСПЯХОВЫМ ОКАНЧЭННЕМ КІЕЎСКАЙ ВОБЛАСЦЮ ПЛАНА ХЛЕБАЗДАЧЫ, ПРЫ АБКОМЕ АДБЫЛАСЯ ШЫРОКАЯ НАРАДА ПА ПЫТАННЯХ ЗАКУПКІ ХЛЕБА. НА НАРАДЗЕ З ВЯЛІКАЮ ПРАМОВАЮ АБ ВЫНІКАХ ХЛЕБАПАСТАВАК І АБ ЗАДАЧАХ РАЗГОРТВАННЯ ХЛЕБАЗАКУПАК ВЫСТУПІЎ ТАВ. ПОСТЫШЭЎ, СПАТКАНЫ БУРНАЙ ДОЎГАЙ АВАЦЫЯЙ. ТАВ. ПОСТЫШЭЎ ПАСТАВІЎ ПЕРАД БОЛЬШЭВІКАМІ КІЕЎШЧЫНЫ ЗАДАЧУ АДДАЦЬ ТАКУЮ-Ж УВАГУ ХЛЕБАЗАКУПКАМ, ЯКАЯ АДДАВАЛАСЯ ХЛЕБАПАСТАЎКАМ.

У інстытутах Акадэміі навук

ВЫВУЧАЮЦЦА ГЛЕБЫ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Работа інстытута аграглебазнаўства і ўгнаенняў Беларускай Акадэміі навук у бягучым годзе характарызуецца тым, што асноўныя працы інстытута ставіліся практычна і аказваюць непасрэдную навуковую дапамогу асобным соўгасам і калгасам, у якіх праводзяцца даследванні. На гэтым практычным грунце ўзводзяцца абагуленні глыбока тэарэтычнага парадку.

Інстытут даследаваў у дэтальным маштабе глебы 120 соўгасаў. На падставе матэрыялаў гэтага даследвання складаюцца глебава-аграхімічныя карты і нарысы. Гэтыя работы, праводзімыя экспедыцыяй пад кіраўніцтвам вучонага сакратара інстытута **Чацверыкова,** дапамагаюць соўгасам рацыянальна скарыстаць свае плошчы, свае ўжыткі і ведаць патрэбнасці прымянення агратэхнічных мерапрыемстваў для павышэння ўраджайнасці.

Суцэльнае глебавае даследванне калгасаў зоны дзейнасці **Лёзненскай, Пухавіцкай і Гомельскай** МТС, праведзенае экспедыцыяй навуковых работнікаў інстытута на чале з кандыдатам навук **В. М. Пілько** і дацэнтам **Мядзведзевым,** абгрунтоўвае хімізацыю глеб гэтых калгасаў.

У сувязі з землеўпарадкаваннем калгасаў **Дубровенскай** МТС, інстытутам праведзена іх глебавае даследванне. Матэрыялы гэтага даследвання, праведзенага пад кіраўніцтвам прафесара **Пратасені,** перададзены МТС для скарыстання ў вытворчасці.

Ужо нават такі схематычны пералік асобных работ паказвае, як навуковая дзейнасць інстытута непасрэдна звязваецца з сельска-гаспадарчай вытворчасцю асобных вытворчых адзінак нашай краіны. Зразумела, рад работ інстытут праводзіць у значна больш пашыраных маштабах. Так, напрыклад, інстытутам праводзіцца вялікая работа па **масавай хімізацыі ў 23 МТС.** Па гэтых МТС пастаўлена каля 500 доследаў з угнаеннямі і праведзена глебава-аграхімічнае даследванне вопытных участкаў.

Гэтыя доследы, якія праводзяцца ўжо на працягу 3 год брыгадай спецыялістаў пад кіраўніцтвам праф. **Пратасені,** даюць багатыя матэрыялы для складання карты хімізацыі БССР і зводкі эфектыўнасці ўгнаенняў на розных глебавых тыпах і пад розныя культуры.

На плошчы ў 60 тыс. га інстытутам праведзена дэтальнае глебавае даследванне калгасаў, палі якіх знаходзяцца вакол месцараджэнняў вапняковых туфаў. Даследванні маюць сваёй мэтай скарыстанне гэтых месцараджэнняў для вапнавання падзоліста-кіслых глеб. Іх рэзультаты скарыстоўваліся ўжо ў асеннюю сяўбу гэтага года і асабліва шырока будуць прыменены ў веснавую пасеўную кампанію. Работы гэтыя праводзяцца пад кіраўніцтвам старшага навуковага працаўніка інстытута **Булгакова.**

Пад кіраўніцтвам праф. **Рагавога** скончыла сваю работу экспедыцыя па вывучэнню глеб і раслінасці поймы ракі Днепр.

Вывучэнне такой вялікай натуральнай кармавой базы, як пойма Днепра і яго прытокаў, прадстаўляе не толькі вялікі навуковы інтарэс у сэнсе ўдасканалення банітыровачнай (ацэначнай) класіфікацыі лугавых глеб, да гэтага часу менш за ўсё распрацаванай, але мае і непасрэднае практычнае значэнне, бо дае магчымасць навукова абгрунтаваць патрэбныя для паляпшэння сенажацей агратэхнічныя меры.

Інстытутам праведзен улік вывікаў **звышранніх пасеваў,** матэрыялы якога знаходзяцца цяпер у апрацоўцы. Следам за гэтым пачата вывучэнне пытанняў, звязаных з **асваеннем новых зямель і паглыбленнем пахаты.** Работы па гэтых праблемах праводзяцца пад кіраўніцтвам акадэміка **Афанасьева.**

Вучоны сакратар Інстытута аграглебазнаўства і ўгнаенняў **В. ЧАЦВЕРЫКОЎ.**

МЕНСК

⊙

ПЕРШЫ КУЛЬТУРНЫ МАГАЗІН МАЛОЧНЫХ ПРАДУКТАЎ Белмаслапрома адкрыўся па Совецкай вуліцы. У асартыменце масла і сыры розных гатункаў, кансерваванае малако і т. д. У кастрычніку будзе адкрыт другі магазін па Ленінскай вуліцы.

КАМБІНАТ «ЧЫРВОНЫ ХІМІК» РЭКАНСТРУЮЕЦЦА. Адкрываецца цэх па вырабу кавы. Камбінат будзе выпускаць штогод на 10 мільёнаў рублёў рознай прадукцыі.

НОВЫ ЧЭРВЕНЬСКІ РЫНАК адкрыецца ў пачатку кастрычніка. З адкрыццём рынка будзе спынен гандаль на вуліцах імя Бухарына і Райцэса.

⊙

Сарты фруктовых дрэў і ягаднікаў, выведзеных выдатнейшым садаводам І. В. Мічурыным, шырока распаўсюджваюцца па ўсяму Совецкаму Саюзу, а таксама і ў БССР. На здымку —гатунак яблыні «пепін-шафранны», атрыманы з мічурынскага пітомніка і выведзены беларускай садова-пладаягаднай зональнай станцыі каля Менска.

⊙

ДАГАВАРЫ З ЖАКТАМІ на рамонт 95 рабочых кватэр заключылі 16 прадпрыемстваў. Апошнія абавязаліся дапамагчы будаўнічымі матэрыяламі і сродкамі.

8 ТОН РОЗНЫХ ФРУКТАЎ атрымліваюць штодзенна магазіны горрабкопа для продажу спажыўцам.

АСЕННІ РОЗЫГРЫШ ПА ФУТБОЛУ на першынства БССР адбудзецца 28 верасня на ўсебеларускім стадыёне. У розыгрышы прымуць удзел каманды профсаюзаў, «Дынамо», Чырвонай арміі і прамысловай кааперацыі.

8 МАЙСТЭРАНЬ ПА РАМОНТУ АБУТКУ рабочых арганізавана ў парадку падрыхтоўкі да зімы на фабрыках і заводах Менска.

⊙

Спіс таварышоў, прымацаваных аддзелам культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б да раёнаў для правядзення заняткаў з прапагандыстамі і партактывам у адпаведных семінарах

СІЦЬКО (БелАН) — Буда-Кашалеўскі, КАЛЯДА (БДУ) — Гарадоцкі, ВЫДРА (ВКСГШ) — Слуцкі, КРАЎЧУК (КІЖ) — Рагачоўскі, ІЛЬЮШЫН (БелАН) — Шклоўскі, МЕЛЬЦЭР (ВПІ) — Смалявіцкі, ГАЛАНЗА (Інстытут соўправа)—Мазырскі, НЕМЕЦ (КІЖ) — Бабруйскі, ЗЮСЬКОЎ (Гістпарт) — Заслаўскі, КАРНЕЙЧЫК (БДУ) — Лепельскі, ОКУР (ВКСГШ)—Крычаўскі, ДРАГІЛЕЎ (КІЖ) — Жлобінскі, МАТУСЕВІЧ (КІЖ)—Дзяржынскі, ВАЛЬФСОН — Віцебскі, МРЫЧЫЦКІ (БелАН) — Клічаўскі, СЛОНІМ (Інстытут прамысловасці) — Магілеўскі, ПАНКЕВІЧ (БелАН) — Церахоўскі, БАШКЕВІЧ (НКАсветы) — Рачыцкі, ДЗЯКАЎ (БДУ) — Барысаўскі, КІРУШЫН (БелАН) — Стара-Дарожскі, РУДЗІЦКІ (Інстытут соўправа) — Чавускі, ПІЧАРБАКОЎ (БДУ) — Полацкі, САЕВІЧ (ВКСГШ) — Гомельскі, ПАЛОНСКІ (ВПІ) — Клімавіцкі, ПРАЎДА (Дзяржбібліятэка) — Петрыкоўскі, САЛАМАХА—Дубровенскі, ВАСІЛЕЎСКІ (ВКСГШ) — Крупскі, ХЕЙФЕЦ (ВПІ) — Быхаўскі, ВАЛАБРЫНСКІ (медінстытут) — Аршанскі, МАЙЗЕЛЬ Ю. (Гістпарт) — Асіповіцкі, ПІНЧУК (ВКСГШ) — Талачынскі, ДЫРЭКТАРЭНКА — Касцюковіцкі, АШАРОВІЧ (БелАН) — Лагойскі, ЛІБМАН — Пухавіцкі, ГІНЗБУРГ (КІЖ) — Уздзенскі.

Вылучаныя таварышы замацоўваюцца за данымі раёнамі на ўвесь перыяд асенне-зімовай партвучобы і павінны выязджаць у раён раз у месяц на два дні.

Прапануецца аддзелу культуры і прапаганды ленінізма Менскага ГК КП(б)Б аслабаніць вылучаных таварышоў ад прапагандысцкай работы ў Менску.

АДДЗЕЛ КУЛЬТУРЫ І ПРАПАГАНДЫ ЦК КП(б)Б.

Ад парткалегіі КПК пры ЦК ВКП(б) па Беларускай ССР

Парткалегія КПК пры ЦК ВКП(б) па Беларускай ССР паведамляе, што 27-28 верасня 1934 г. а 10 гадз. раніцы ў гор. **Оршы** будуць разглядацца Паркамісіяй ЦК партсправы наступных т. т.

27 ВЕРАСНЯ.

Орша: Бараўлёва Г. С., Эстрына К. Б., Лугоўскага І. Г.

Клімавічы: Новікава А. С., Фраленкава Е. Д., Мінькова В. К., Паўлючэнка А. К., Сяргеенка Ф. А., Хомчанка А. П.

Крычаў: Шылкіна А. П., Калошка А. Ф., Шаўчэнка В. С., Новікава М. Н.

Чашнікі: Лазарэвіча А. В., Папоўскага М. Ф.

Сянно: Насечанка Ф. В., Алейнікава С. Н., Трафіменка І. Е., Калмыкова П. Ф., Ступаневіча А. Е., Казлоўскага Н. Я.

Дуброўна: Мацько А. І.

28 ВЕРАСНЯ.

Лепель: Венжыка Ф. П., Скавінскага Н. А., Курзіна П. А.

Тапачын: Осіпавіча С. Я. Яўменава М., Пашкевіча П. С., Жукоўскага А. І., Селяццова К., Балзейка Ф. К., Лісоўскага С. А., Маслоўскага М. І.

Мсціслаў: Зайкіна С. С., Аляксеева М. Д., Бакаsuccesfully Бакаоўскага П. К., Новікава З. А., Новікава М. Н., Новікава І. І.

Касцюковічы: Зайцава П. І., Цітова К. Я.

Чырвонаполле: Барысенка М. Ф., Ляуса А. М., Чачыкава Н. А.

Горкі: Буцько С. А., Арыненко Т. С., Саробіна І. П., Хадароўскага Ф. С.

Яўка вышэйпаказаных таварышоў абавязкова, прычым апошнія павінны мець водгукі ад нізавых партарганізацый.

Член парткалегіі КПК па БССР **РЫЖЫКАЎ.**

ПАВЕДАМЛЕННІ

Сёння ў клубе соўгандальслужачых у 8 гадзін вечара Менгарком КП(б)Б і рэдакцыя журнала ЦК КП(б)Б «Большэвіцкі друк» склікаюць пашыраную нараду рабкораў металапрадпрыемстваў г. Менска. Пасля нарады мастацкая частка.

Менгарком КП(б)Б.

Рэдакцыя журнала ЦК КП(б)Б «Большэвіцкі друк».

**

Бюро скаргаў Упаўнаважанага Камісіі совецкага кантроля паведамляе, што сёння ў 6 гадзін вечара ў памяшканні ўпаўнаважанага (Дом урада, 4 паверх, пакой 467) адбудзецца **нарада актыва КСК.** Яўка абавязкова.

Нам упаўнаважанага КСК пры СНК СССР па БССР **КАМЕНЕЎ.**

Дом партактыва Менгаркома КП(б)Б арганізуе сёння ў 8 гадзін вечара ў вялікай зале Дома партактыва для прапагандыстаў партыйнай і комсамольскай сеткі і партактыва даклад упаўнаважанага Нар. кам. замежных спраў т. Карташова на тэму: «О вступлении СССР в Лигу наций».

Уваход па партыйных і комсамольскіх білетах.

**

Менскі гарком КП(б)Б сумесна з карэспандэнцкім пунктам «Праўды» склікаюць сёння ў 7 гадзін вечара ў памяшканні карэспандэнцкага пункта (Совецкая, 61) агульнагарадскую нараду ўсіх упаўнаважаных па партдруку. На нараду запрашаюцца таксама сакратары партарганізацый.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"

Ад 19-га верасня

НОВАЯ ПРАГРАМА.

Звыш праграмы

кіно-хроніка Белдзяржкіно № 22-23

1) **АВІЯ-ДЗЕНЬ у МЕНСКУ,**

2) **парад фізкультурнікаў і інш.**

НА ЛЕТНЯЙ ЭСТРАДЗЕ канцэртнае аддзяленне

Пачатак сеансаў 6, 7 30, 9 15, 10-45

Дзеці да 16 год не дапускаюцца

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1)

...аст. кір. засл. арт. рэсп. Л. М. ЛІТВІНАЎ

...ННЯ

ЖАКЕРЫЯ

Пачатак ў 8 гадзін вечара.

Кіно „Інтэрнацыянал"

НОВАЯ ПРАГРАМА

Звыш праграмы кіно-хроніка Саюзкіно

Кіно „СПАРТАК"

Каса адкрыта з 4 г. дня.

З 19 верасня

Выдатны фільм

ТРЫПОЛЬСКАЯ ТРАГЕДЫЯ

у 6 частках.

У праграме—кіно-хроніка.

...кавы кіно-тэатр „...олетарый"

Гукавы мастацкі фільм

НАСЦЕНЬКА УСЦІНОВА

У фае канцэрт Музджаза а...

Гарадоцкі тэхнікум механізацыі с. г. (аўтатрактарны)

праводзіць да 25 верасня

ДАДАТКОВЫ НАБОР СТУДЭНТАЎ

на І і ІІІ курсы.

Іспыты з 20. IX. Тэхнікум мае буйную механізаваную вучэбную гаспадарку, магутную харчовую базу і забяспечвае ўсіх студэнтаў інтэрнатам.

Дакументы з заявамі накіроўваць г. Гарадок, Віцебскі, тэхнікум механізацыі с г.

Дырэкцыя.

Дзяржаўная бібліятэка і бібліяграфічны Інстытут БССР імя В. І. Леніна

аб'яўляе

ПРЫЁМ у АСПІРАНТУРУ.

Жадаючыя паступіць падаюць заяву на імя дырэктара (Менск, Чырвонаармейская, 9, Дзярж-бібліятэка і бібліяграф. Інстытут БССР імя Леніна) з указаннем спецыяльнасці і прылажэннем наступных дакументаў: засведчанай анкеты, біяграфіі, дыплома аб сканчэнні ВНУ або ВТНУ, рашэнні дырэкцый аб вылучэнні на навуковую работу, копіі вайсковага дакумента, пасведчання аб стане здароўя, друкаваных работ (калі ёсць).

Заявы прымаюцца да 1 кастрычніка 1934 г.

ПАСТАНОВА

Народнага камісарыята асветы БССР

4-IX—34 г. г. Менск.

Загады па НКА №№ 788 і 932 ад 31. VII. і 29. VIII. аб спыненні перакідкі і пераводаў настаўнікаў у другія раёны і аб яўцы ўсіх настаўнікаў на месцы прызначэння к 15. VIII. г. г. не выконваюцца як настаўнікамі, так і заг. РайАН, і да гэтага часу працягваецца водпуск настаўнікаў з раёнаў і наглядаецца масавая яўка ... у іншыя раёны.

Таксама наглядаецца прызначэнне настаўнікаў на работы без пуцёвак НКА і пераманьванне іх другімі раёнамі (Брагінскі раён прыняў трох настаўнікаў з Хойніцкага р-на. Парыцкі з Бярэзінскага, Сіроцінскі, Сененскі, Дрысенскі з Асвейскага р-на) чым зрываецца пачатак нармальных заняткаў у школах і планавае размеркаванне кадраў.

Лічу такую з'яву ні ў якім разе недапушчальнай і З А Г А Д В А Ю:

1. Катэгарычна, пад асабістую адказнасць заг. РайАНА, спыніць водпуск настаўнікаў з раёна.

2. Прадставіць мне спісы настаўнікаў, якія не з'явіліся на работу.

3. Заг. раёна неадкладна адкамандзіраваць прынятых без пуцёвак настаўнікаў з другіх раёнаў на месцы іх прызначэння.

4. Заг. Парыцкага раёна адкамандзіраваць т. Палубінскага ў Бярэзінскі раён.

5. Менскаму і Магілёўскаму ВПІ і БДУ тэрмінова адкамандзіраваць па сваіх школах прынятых без пуцёвак НКА на вучобу настаўнікаў.

6. Заг. Брагінскага раёна неадкладна адкамандзіраваць у Хойніцкі раён настаўнікаў Зелянскага, Рабоўскую і Гардзейчыка, а за пераманьванне настаўнікаў аб'яўляю яму вымову.

7. Папярэджваю, што ў выпадку невыканання гэтага загада вінаватыя будуць прыцягнуты да суровай адказнасці.

Народны камісар асветы БССР ЧАРНУШЭВІЧ.

Выпускаючы—С. БУТОМАЎ, ст. карэктар — БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж — ПЕРАКЛАДНЕЎ, ст. стэрэатыпер — Е. КАГАН, ст. друкар — З. РУБІН.

Нам. адк. рэдактара А. ДЖЭЛЮК.

Менск, друкарня «Звязды».

п. Галоўлітбела № Н—3228.